

**ХИФУ хамыһыһаата
дистанционной
эрэсинминэн үлэлиэбэ** **2**

**Маарыкчаан
ыччаттара** **3**

**ЧУРАПЧЫ -
УСПУОРТ ТУОНАТА** **5**

Чурапчыга күн тахсар!

САНА ОЛОХ

2020 сыл
Бэс ыйын
12 күнэ
бээтинсэ
№ 42
(11697)

Чурапчы улуунун хаһыата • ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР • (O) sanaoloh

бээтинсэ бэс ыйын 12 > субуота бэс ыйын 13 > баскыһыанньа бэс ыйын 14 > бэнидээнньик бэс ыйын 15 > олутурунньук бэс ыйын 16 > сэрэдэ бэс ыйын 17 > чаппыар бэс ыйын 18

Ытыктабыллаах Саха сирин олохтоохторо!

Саха Өрөспүүбүлүкэтин салааларынан аатылтан уонна тус бөдөм ааппыттан Арассыыйа күнүнэн эбэрдэлиибит!

Бу судаарыстыбаннай бырааһынньык биэр кэллим устуоруйабытын, сана суолу талбыт дойду күүһүн чөлүгэр түһэриһин, Арассыыйа судаарыстыбаннаһын баарэвэтүүнү көрдүһүр.

30 сыллаахыта, 1990 сыл бэс ыйын 12 күнүгэр, Арассыыйа сана устуоруйата сааһаппыта — бу күн РСФСР судаарыстыбаннай суверенитетын туһунан Декларация ылылтыбыта. Аастыт сыллар усталарыгар устуоруйа үгэстэригэр, элбэх омук илээх олоһор уонна сомоһолоһор күүтүгэр тирэбүрэн, дойдубут тэттимнээхтик сайына.

Быыл биһиги дойдубут Улуу Кыайы 75 сылын бэлэтиэтэ. Ийэ дойдубут дьылбатын туһугар үрдүк элэстимэстипин, олорон аастыт көпүөнэлэри кытта быстыбат ситиммитин, төрөөбүт дойдуга бэринилээх буолуу улутун модун күүһүн көрдүбүт.

Абыл хонугунан Арассыыйа Федерациятын Конституциятыгар уларытылары киллэригэр Бүтүн Арассыыйатаагы куластааһын ылылтылаа. Арассыыйа Бэрэсидьиэнэ Владимир Путин сүрүн сокуонна Арассыыйа

Федерациятын суверенитетын уонна сирин-уотун биэр кэллим, устуоруйа кырдыгын уонна дойду бары норуоттарын ураты култуураларын көмүскээһин, социальнай махталлар кэнэтич, олоһо өйөөһүн курдук туттаах уларытылары киллэриһин көбүлээбитэ. Олохтуугар салайтарар сүрүн сокуонмутугар уларытылары өйүүр иннигитин Саха сирин олохтоохторо Бүтүн Арассыыйатаагы куластааһынга көхтөөхтүк кыттыахтара дьин биэтик эрэнэбин.

Саха сирэ Арассыыйа Федерациятын саамай бөдөн регионун быһылытынан судаарыстыба Улук Илинэ ытыттар экономическай баһиһиктин уонна социальнай эйгэсэ национальнай сорукары олоххо киллэригэр быһаҕы кыттар. Биһиги барыбытын Аба дойдуга таптап, дойдубут сайдарын туһугар айымнылаах үлэ, үүнэр көпүөнэсэ истин сыһыан сомоһолуур.

Эһизэ эйэлээх олоһу, этэнгэ буолууну, Улуу Арассыыйа чэчири сайдарын туһугар таһаарылаах үлэни-хамнаһы, бары сааһааһынарарытыгар ситиһилин баһарабын!

Айсен НИКОЛАЕВ,
Саха Өрөспүүбүлүкэтин Ил Дархана.

Күндү биэр дойдулаахтарбыт!

Улуус дьаһалтатын уонна улуус дьокутааттарын Сэбиэтин аатылтан дойдубутугар улахан суолталаах бырааһынньык — Арассыыйа күнүнэн эбэрдэлиибит!

Арассыыйа күнэ — хас биэрдибит бырааһынньыга. Бу күн Аба дойдуга ис сүрэхпитин бэринилээх, норуотун уонна судаарыстыбатын устуоруйатын күндүтүк саныыр, ытыктыыр, төрөөбүт дойдуга баардарын туһугар үтүө суобастаахтык үлэтир бары дьону биһигэ түмэр уонна сомоһолуур. Биһиги Арассыыйабыт — үгүс үйэлэртэн ситис тардар устуоруйалаах уонна бави култууралаах дойду. Дойду сайдыытыгар уонна атабар туруутугар сыаната биллэбит кылааттарын киллэрибит дьон, буолан аастыт биллэр-көстөр түгүннэр, хорсун быһыылар туһтарынан өлбөт-сүппэт өйөбүл көпүөнэлээн бэринилээх.

Дойдуга таптап олорор нэһилиэккитинэн, улускуттан сааһаанар. Күн бүгүн биһиги улуспут тэттимнээхтик сайдар, сана үлэ мээстэлэрэ тахсаллар, ыччаттыт төрөөбүт-үөскээбит сиргэр төннөр. Биэр дойдулаахтарбыт күннэстэ айымнылаах үлэлэрин түмүгэр улуспут Саха сирин бастың оройуоннарын ахсааныгар сылдьар. Олорор дьэлээрбитигэр уонна үлэбит тарилтэлэригэр кыһамныбыт, оройуонмут, өрөспүүбүлүкэбит уонна дойдубут кэрэ кэскиллэригэр эрэлбит, төрүт сирдэрибит чэчири сайдалларыгар күүстүтүн, кыахытын түмэрэ арүү бэлэм буолуубут — биһиги таптаһаах Чурапчыбыт ситиһилэрин уонна инники сайдыытын махталыт.

Күндү биэр дойдулаахтарбыт! Бүгүңгү бырааһынньыгынан эһизэ этэнгэ буолууну, кытаанах дорубууһу, сарсынны күлгэ эрэл баһарабыт! Эһиги бары сааһааһынарарытыгар дойдубут уонна төрөөбүт Чурапчыбыт улууну кэлэр кэскиллэрин туһугар ситиһин арыалтаатын!

Андрей НОГОВИЦЫН,
Чурапчы улуунун баһылыга.
Афанасий ЗАХАРОВ,
Чурапчы улуунун дьокутааттарын Сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ.

— 1 ИЮЛЯ - ОБЩЕРОССИЙСКОЕ ГОЛОСОВАНИЕ ПО ПРИНЯТИЮ ПОПРАВОК В КОНСТИТУЦИЮ РФ —

АФАНАСИЙ ВЛАДИМИРОВ: «В главном документе страны будет отражено всё, что дорого и свято каждому из нас»

Руководитель Администрации Главы Республики Саха (Якутия) и Правительства Республики Саха (Якутия) Афанасий Владимиров отметил, что в Конституции Российской Федерации будет отражено всё, что дорого и свято каждому из нас: защита детей, ветеранов и людей труда, охрана здоровья, семейных и культурных ценностей.

— 12 июня мы отмечаем один из главных государственных праздников нашей необъятной и могучей страны — День России. У нас общая тысячелетняя история, наши отцы и деды не раз выступали защитниками своего Отечества, его суверенитета и нерушимости границ, культуры и традиций народов, населяющих Российское государство. Ответственность каждого за будущее Родины, единство и сплоченность народа во благо нашей великой страны — именно такой смысл мы вкладываем в этот праздник — День России.

Сегодня вновь пришло время защитить свою страну, ее уникальное культурное наследие, ее моральные и нравственные ценности, подтвердить, что Россия — суверенное государство, и поправки в Конституцию укрепляют это основание.

Не случайно одно из дополнений в Конституцию РФ гласит: «Российская Федерация обеспечивает защиту своего суверенитета и территориальной целостности». Это подразумевает установление запрета на отчуждение части территории Российской Федерации и о недопустимости призывов к таким действиям.

Основной Закон защищает суверенитет Российской Федерации, закрепляет единство страны и верховенство российского права. Одна из существенных поправок — недопущение вмешательства во внутренние дела государства. С принятием поправок в Конституцию на территории нашей страны решения межгосударственных органов, в их исполнении, противоречащем Конституции Российской Федерации, не будут подлежать исполнению.

Одной из важнейших поправок в Конституцию является почитание памяти защитников Отечества и защита исторической правды. «Российская Федерация обеспечивает защиту исторической правды, чтит подвиг защитников Отечества. Умаление подвига народа при

защите Отечества не допускается» — говорится в поправках. В Год 75-летия Великой Победы, Год патриотизма, объявленный в нашей республике, это очень важно и символично, ведь желающих исказить историческую правду, уменьшить роль нашей страны в разгроме фашизма, реабилитировать фашизм сегодня много. Основленная Конституция не позволит этого сделать.

1 июля в Якутии, как и по всей стране, с соблюдением всех правил санитарно-эпидемиологической безопасности, пройдет голосование по поправкам. Учитывая непростую ситуацию с COVID-19, граждане могут выразить свое мнение заранее, находясь не по месту регистрации либо на дому.

В главном документе страны будет отражено всё, что дорого и свято каждому из нас: защита детей, ветеранов и людей труда, охрана здоровья, семейных и культурных ценностей. И сегодняшний праздник, День России, — хороший повод задуматься об этом. День России стал символом свободы и гражданского мира для всех жителей государства. Все, кто испытывает гордость за страну, горит желанием трудиться ради ее процветания и прогресса, имеет уважение к ее историческому наследию и питает любовь к своей Родине, никогда не останутся в стороне.

Пресс-служба Главы Республики Саха (Якутия) и Правительства Республики Саха (Якутия).

— УЛУУСКА — БУ КҮННЭРГЭ —

ЫАННЫКСЫТ КҮНЭ ЫТЫЛЛАХТААБЫН БЭЛИЭТЭЭТЭ

Өрөспүүбүлүкэбитигэр да, улууска да олох тэттиминэн тыа хаһаайыстыбатын салаата биллэр-көстө сайдар, сана хотоннор, сылы бааһалара тутуллаллар, баһынай хаһаайыстыбалар табыгастаах технологиялары үлэлэригэр киллэрэллэр, үлэ бары көрүнэр. Бырааһыластыба тирлибит соруахтара туолаллар.

Быыл улууспутугар Тыа хаһаайыстыбатын сыла биллэриллэн, үгүс былаан, бырагыраама ылылтыла. Ол эрэри дойду үрдүнэн бүрүкээбит коронавирус пандемияһынан сибээстэн, араас былээнэммит дьаһаллар тохтоон, үлэс-хамнаһа үгүс харыстары үөскэттилэр. Бу күннэргэ улуус баһылыга Андрей Ноговицын, Одьулуун, Хадаар баһылыктарын Людмила Ефремованы, Иван Васильевы кытта санитарнай ирдэбиллэри тутуһан, Одьулуунга тахсан,

үлэни-хамнаһы мээстэтигэр билистэ. Кини сайылыктааһын, тыа хаһаайыстыбатын сайдыытын бопуруостарынан кэспэтинни тэрийдэ. Чурапчы баһынайдарыттан биэр бастың үлэлээх Михаил Михайлов салайааччылаах "Комплекс" хаһаайыстыбатын сайылыгар сырытта.

Сайылыка кизһээнни ыамтан быыс булан, ыанньыксыттар бэйэлэрин үлэлэрин билиһиннэрдилэр. Уопсайа оүүс ынаһы ыы опороллорун, 90 ныйраһи икки оиринэн сайылаталларын кэспэтилэр. Красноарскайтан кэлбит боруода ынаһа саамай ордук — өлгөм үттээбин, күнгэ 20-тэн таһа литэре үүтү бизэрэин туһунан үөрүүлэрин үлэлэһинилэр. Уопсай кэспэтигэр баһынай хаһаайыстыба салайааччыта Михаил Михайлов кэли-бары тохтоон, сайылык олоһо билигин олус чуумпурбутун, ыанньыксыттар

күүтүүлээх үгэс быһылынан ытыллар. Сайылыка тахсы күнэ, Ыанньыксыт күнэ ытыллахтатаа хомолтолообун биллэрдилэр.

Кэспэти түмүгүнэн Андрей Ноговицын сылын айы ытыллар Ыанньыксыт күнэ хайаан да ытыллара суолтааһын бэлиэтээн туран, быыл «Үлэ Кыһыл Знамята», «Октябрьскай революция» уордьаннар кавалердара Алафия Тарасовна Кузьмина 90 сыллаах үбүлүүгэр анаан, чулуу Ыанньыксыт өр сыл үлэлээбит нэһилигэр Хадаарга тэрийэргэ былааннаата. Пандемия бүтэ да бастагы ытыллар дьаһал Ыанньыксыт күнэ буолуо дьин үлэһит дьонно эрэннэрдэ, тэрийэр хамыһыһа, эрдэттэн үчүтэйдик

былааннаан, үрдүк таһымнаахтык ытылларыгар соруахтаата. Онон сайылык дьонно сүргэлэрэ көтөбүллэн, өлгөм үүтү үрүлүгэргэ бэлэмнэрин биллэрдилэр.

Чурапчы улуунун пресс-киинэ.

--- ОТ БИЙН 1 КҮНЭ - РФ КОНСТИТУЦИЯТЫН КӨННӨРҮҮЛЭРИГЭР КУЛАСТААНЫН КҮНЭ ---

КӨННӨРҮҮЛЭРГЭ САНААЛАР

**Екатерина
ИВАНОВА,**
уһуяан
уопсастыбанньыс:

- Бастааһын, медицинскэй көмө тийимтиэ (доступнай) уонна хаачыстыбалаах буолуохтаах дьон ыйыллар. Арасыйыа, Саха сириг опхтоохторо бу пандемия кэмгэр дорубуйа харыстабыла наадалаабын эппитинэн-хааммытын биллибит. Иккинэн, норуокка, нэһилиэнньэбэ, бизнескэ өйөөбүлэр. Бу өйөөбүлэри биһиги Бэрэсидьиэн бүгүгүн укаастарыгар көрөбүт. Ол курдук, триллионунан үп-харчы дьонно-норуокка өйөөбүл быһытынан бэрилиннэ. Үсүһүнэн, оҕо-аймах эйгэтигэр үлэлиирим быһытынан оҕо сайдыыта бастаах үрдэлгэ тахсарыттан астыным. Оҕо, ыччат иитиитигэр усуллубуйа тэриллэбит. Ыал буолуу, ийэ-аба оруола, статуһа үрдүүрэ ыйыллыбыт. Маны сэрэ сааһын силпит оҕо киини ииппит кырдыабыс төрөппүттэрин көрөр-истэр

**Семеновна
"Улыбка"**
сэбиэдиссэйэ,

эбээһинэстэнэрин биһирээтим. Төрдүһүнэн, пенсия сыл аайы индексацияланара көннөрүүгэ киирбитэ үөрдэр. Бу эмиз сүрдээх улахан көмө. Дьон туруктаах буоларыгар, көгүллүк сайдарыгар бу ыйыллыбыт барыта тирэх буолар дьон сыаналыбын.

**Вера
ПЛАТОНОВА,**
библэтиэкэ
дириэктэрэ:

- Бэйэм культуура эйгэтин үлэһитэ буолан туран, культуурунай нэһилиэстибэ харыстабылыгар, сайдыытыгар конституцияга үчүгэй суруйуулар киирбиттэрин бэлэтиибин. Холобур, Арасыйыа үрдүнэн элбэх норуот олоһор. Кинилэр бары араас итэбэллээхтэр, тусла тыллаахтар, культуураахтар, үгэстээхтэр. Биһиги Сахабыт сиригэр эмиз элбэх омок олоһор. Икки судаарыстыбаннай тыллаахтыг - нуучча уонна саха тыла. Конституцияга төрүт культуурабыт сайдыыта, чөл хаалыыбыт, төрөбүт

**Апполоновна
киинизммит
ситимин**

тылбыт туһугар кыһамны, ону сайыннары суруллар. Ону биһирээбин. Арасыйыага олоһор норуоттар культуураларыгар барытыгар харыстабыллаах сыһыан, сайыннары, чөлүгэр хааллары - бу барыта конституциянан мэктиэлэнэр буоллабына, эрэллээхпит дии саныыбын.

**Артём
КСЕНОФОНТОВ,**
кылаабынай бырааһа:

- Билигин коронавирус кэмгэр тыһыынчанан медүлэһиттэр бэйэлэрин доруобуйаларын толук ууран, ыарыахтары эмтии, быһыны сылдыллар. Бу пандемия доступнай медицинскэй көмө наадалаабын, ону судаарыстыба хааччыйар кыахтаабын көрдөрдө. Ол курдук, суһаллык анал балыыһалар, куйкалар тэрилиннилэр. ИВЛ аппараатынан уонна харыстанар сириэстибэлэринэн хааччыллы күүһүрдэ. Онон бу конституцияга сурулларынан, ханнык да эпидемияттан тутулууга суох хаачыстыбаннай уонна доступнай (тийимтиэ) дорубуйа харыстабыла барыбытыгар мэктиэлэнэр.

«СО» кэр.

--- АБИТУРИЕНТ, БОЛБОЙ! ---

ХИФУ тутар хамыыһыата дистанционной эрэсиминэн үлэлиэбэ

Бэс ыйын 9 күнүгэр М.К. Аммосов аатынан Хотугулуу-Илиинги федеральной университет ректора Анатолий Николаев видео-конференц-сэбэс нөҕүө СМИ үлэһиттэрин кытары көрүстэ. Онлайн-бэсиздэ эрэсиминэн Анатолий Николаевич быһылгы тутар хамыыһыа коронавирус пандемиятын кэмгэр хайдах быһыылаахтык үлэлирин, хас буддьүөт миэстэтэ баарын, ханнык сана идэлэр көрүннэрэ баар буолбуттарын туһунан уонна да атын оскуоланы бүтэрээччилэри долгутар ыйытыларга сийилии эппиэттээтэ.

Абитуриенттары үөрэххэ ылыы бэрээдэгэ

- Сыл аайы оскуоланы бүтэрээччилэр элбээн иһэллэр. Ол эрэн былырын, илэрээ сыл оскуоланы бүтэрээччи ахсаана абыйах этэ. Биһиги университетпытыгар ортотунан 4000-4500 кэринэ устудьуон туттарсыахтаах. Быйыл 3943 буддьүөт миэстэтэ, ол иһигэр 240 орто профессиональной үөрэхтээһингэ көрүлүннэ. Бу орто үөрэххэ сүрүннээн IT-технология хайысхата киирэр. Былырынныгы кытары тэннээтэххэ, буддьүөт миэстэтэ элбээтэ. Былырын 3527 миэстэ, ол иһигэр 225 IT-технология хайысхатыгар көрүлүбүтэ. Колледжа буддьүөт миэстэтигэр туттарсан киирэр ыарахан. Колледж Арасыйыа 50 бастын колледжтарыгар киирдэбинэ биридэ, буддьүөт миэстэтин көрөллөр. Онуоха ураты куйкурус ытыллар. Уопсайынан, медицинскэй, IT-технология хайысхаларыгар туттарсааччы ахсаана сыһыа улаатан иһэр. Маны тэнэ бүтэһик сылга инженернэй каадыр элбээтэ.

Сана сүүрэн

- Быйылгы 2020/2021 үөрэх дьылыгар сана хайысха Арасыйыа федерациятын Хотугулуу-Илиинги норуоттар тылларын уонна культуураларын үнүстүүтүгэр

аһылынна. Маны таһынан кыраныысса таһынаабы филология уонна регион үөрэтии үнүстүүтүгэр хас дабаны сана идэ баар буолла. Инженернэй-техническэй үнүстүүкэ тутууга сыһыаннаах интэриэһинэй сана хайысхага эмиз оскуоланы бүтэрээччилэри ылыахтара. Бу туһунан ХИФУ саайтыгар чотулаан билсин.

Төлөбүрдээх үөрэх сыаната

- Быйыл коронавирус дьаһа дойдуга үрдүнэн үлэ-аска хоромньуу онордо. Ол да буоллар биһиги министриэстибэбит утары баран, төлөбүрдээх үөрэх сыаната үрдээбэтэ, былырынныгы таһымынан хаалла. Кэтэхтэн үөрэни төлөбүрэ быһа холуйан 60 тыһ. солк. тэннээр. Оттон күнүсү - 250 тыһ. солк. сабаланаар. Ординатура, аспирантура 400 тыһ. солк. уонна онтон да элбэх буолуон сөп. Төрөппүккэ оҕотун төлөбүрдээх үөрэххэ үөрэттэрэрэ, биллэн турар, ыарахан. Онон кинилэргэ утары баран, чөлчөтүүлэр көрүлүлэр. Устудьуон 180 баалтан элбэҕи ыллабына, эбэтэр университетке анал кууруну бардабына, эбэтэр ХИФУ ассоциациятыгар киирэр оскуоланы бүтэрбит буоллабына, икки бүк төлөбүр кыччыыр. Маны таһынан «Сбербанк» үөрэхтээһин чөлчөтүүлэр кирадьиитин бизэрэ.

Докумуннары дистанционной ньыманан тутуу

Коронавирус пандемиятыттан күһэллэн, дистанционной ньыманан

үлэлиэбиллэ үс ый буолла. Тутар хамыыһыага эмиз дистанционной ньыманан үлэлиэбэ. Билигин тестовой эрэсиминэн үлэлиэтибит. 20-с чыыһылаттан докумуннары тутан сабалыахпыт. Абитуриенттар туттарсалларыгар аан бастаан регионтан, дойдутуттан тутулууга суох «тус кабинетка» регистрацияланаллар. Онтон сканируйдаммыт туһааннаах докумуннарын кабинеттарыгар угаллар. Маны таһынан абитуриенттар творческой, ыспартыбынай уода, киири соруудахтарын көрүтүтэн көрөн, анал бырагыраамалар көмөлөрүнэн онлайн-эрэсиминэн туттарыахтара. Үөрэххэ киирбит устудьуон сайабыллыаһыны суруйар уонна ахсынны 25 күнүгэр дьэри докумуннарын оригиналын туттарар. Быйыл карантиннаан сибээстээн, медицинскэй ыспыраапканы үөрэххэ киирбитин кэннэ туттарыан сөп. Оройуоннарга олоһор оскуоланы бүтэрээччилэргэ, ордуххоту улуустарга олоһор оҕолорго докумуну онлайн туттарар ордух табыгастаах буолар. Быйыл ылбыт уолуппугуттан көрөн, сыаналаан үлэлиһэн, инникитин баҕар докумуннары онлайн ылар буолуохпут. Тас дойдуттан олоһон, туттарсар докумуннарын онлайн ытыгар кыахтаныахтара.

Онлайн-үөрэтии

- Университет хайдах баҕарар балаһыанньага үлэлииргэ бэлэм.

Уопсайга киири

- Устудьуоннар олоһоллоругар

16 эбийиэк, онно 6-6,5 тыһ. миэстэ баар. Быйыл 1400 кэринэ миэстэ сана киирээччилэргэ көрүлүбэ. Уопсайга наадылар буоллахтарына «Абитуриент тус кабинеттарыгар» киирэн, галочканы туруораллар.

БКЗ баала

- Былырын киири баал ортотунан 64,7 этэ. Орто баал 60-тан кыра буолуо суохтаах. Мантан кыра буоллабына, университет сайдыытыгар көрүлүлэр федеральной үп куйкурутууга ааспаллыт.

Коронавирус туһунан

- Билигин стационарга 7 киһи баар. Табыллан, сөптөөхтүк үлэлиэн, түргэнник тохтоотубут. Устудьуоннар бары биер уопсайга олоһобут буолан, хонтуруолга түргэнник ылбылпыт. Уопсайга малларын-салларын хаалларбыт үөрэхтэрин бүтэрбит устудьуоннар отрицательнай түмүктээх тестээх кэлэн, малларын ылыахтары сөп. Тас дойдуга 30-чака устудьуон баар. Кинилэри кытары билсэбит, кэтиибит. Эрдэ олунньуга кэлбит устудьуоннары обсерваторга икки нэдиэлэ устата сытыарбылпыт.

Маны таһынан ректор Анатолий Николаев сайынны оскуола, олимпиада, грант туһунан уо да болпуруостарга сөптөөх эппиэттэри биэрэ. Түмүккэ манньк пресс-кэмпиринсийэ өссө да ытылларыгар баҕарда.

Марфа ПЕТРОВА.

Маарыкчаан ыччаттара

Ыччакка аналлаах сыһыары

БЫЙЫЛ ҮӨРЭХХЭ ТУТТАРСААЧЧЫЛАР САНААЛАРА

Төһө даһаны Аан дойдуну аймаабыт дыан турдар, быйылгы оркуоланы бүтэрээччилэр эксээмэннэригэр тэтимнээхтик бэлэмнэнэллэр, үрдүк үөрэх кыһатыгар киһиргээ кыһаллаллар. Бу туһунан бэйэлэрин санааларын үллэстэллэр.

Сахааһа Миронова, С.С. Яковлев-Эристиин аатынан Чакыр орто оркуолатын бүтэрээччи:

Пандемия кэмигэр эксээмэмэр бэлэмнэнэбин. Ону таһынан үнүү куруһуога «онлайн» бырагыраамада келен, «Zoom» сыһыары нөнүө үнүүлүүбүт. БКЭ-гэ үчүгэйдик бэлэмнэнэбит, ол эрэн интэриниэт нөнүө буолан ыарахан. Кыра оҕо эрдэхпиттэн үнүүлүүрбүн сөбүлүүбүн. Ол иһин инники идэбин үнүүнү кытары сибээстэхпин бабарабын. Саха сиригэр үнүү үрдүк уонна орто үөрэхтэригэр туттарсар санаалаахпын.

Эрилик

Айсен Корякин, И.М. Павлов аатынан Чурапчы орто оркуолатын бүтэрээччи:

Дыан кэмигэр дыһэз олорон, интэриниэт көмөтүнэн эксээмэннэрбэр үчүгэйдик бэлэмнэнэ сылдьабын. Маныаха араас сайтарга, «ютуб» сыһыарыга киһирэн наадалаах информациялары аабабын, көрөбүн. Эксээмэннэрбин этэннэ туттаран, М.К. Аммосов аатынан ХИФУ эбэтэр Санкт-Петербург куоракка баар үрдүк үөрэх кыһатын техническэй хайысхатыгар туттарсар санаалаахпын.

Надя Посельская, С.К. Макаров аатынан Чурапчы гимназиятын бүтэрээччи:

Бу пандемия кэмигэр биһиги, оркуоланы бүтэрээччилэр, эксээмэннэрбитигэр күүскэ бэлэмнэнэ сылдьабыт. Онуоха күн айы биризмэни мүнү тутпакка бэлэмнэнэбит. Мин тыл, литэрэтиирэ уруктарын сөбүлүүр буолан, суруналыстыка өттүгэр барыахпын бабарабын. Ону М.К. Аммосов аатынан ХИФУ уонна Уһук Илинни федеральнай университетка туттарсан көрөрү былаанныыбын.

Коля Куйчоҕло, С.А. Новгород аатынан Чурапчы орто оркуолатын бүтэрээччи:

Коронавирус дыана салбыы тарбамматын туһуттан биллэриллбит карантини тутуһан, дыһэз олоробун. Таһырдыа үчүгэйдик тахсыбат буолан, эрдэһиннэ диэххэ сөп. Эксээмэннэргэ бэлэмнэни үчүгэй, күн айы консультациялар буолаллар. Ол эрэн барыта «онлайн» буолан, тизмэни өйдүүргэ ыарахан. Белгород куоракка экономист үөрээбэр туттарсан, кириэхпин бабарабын.

Оксана Саввинова, А.П. Илларионов аатынан Хайахсыт орто оркуолатын бүтэрээччи:

Кыыс оҕо буоларым быһыытынан илэн кэмээр оуруокка сылдьабын уонна сибээки олордобун. Биһир кэлим эксээмэннэрбин этэннэ туттараары үгүстүк үөрэнэбин. Эксээмэннэ бэйэн бэйэбэр бэлэмнэрин уустук, ол эрэри билинги интэриниэт үйэтэ буолан, улаханлык мэхэйдэппэһэ, ылсан олорон, үөрэнэргэ олус үчүгэй. Мин олох кыра эрдэхпиттэн устуоруйаны интэриһиргиир буолан, устуоруйа хайысхатыгар туттарсыахпын бабарабын.

Улууспут ыччатыгар сөбүлээбит үөрэхтэригэр киһирэллэригэр, олох киһи аартыгар ситиһиилээхтик үктэнэллэригэр бабарабыт.

Эйэбэс уонна аламабай майгы сорох көрдөбүллэрэ:

Эйэбэс майгы дыон сүрээ тимир да күлүүстээбин иһин аһах тустаах.
Албаска да өһүргэпитин иһин, бырастыы гыннарарын умнума.
Олоххо бэйэн үгэсик атын дыонно хаһан да соннуу сатаама.
Махтаныы – күүстээхтэр сэмэй быһыылар, махтамат буолуу – нэгэйдэр бэрдимсийиллэр.
Дыһын уоһуһут, астымматах курдук сирэй, атыттар санааларын алдыатар, ордуу чугас дыон үөрүүлэрин өһөрдөр.
Хоп курдук үчүгэй танас-сап – эйэбэс быһыы бэлиэтэ.
Бэйэн кыһалбаһын, долгуйуугун, хомойуугун туора дыонно кэпсээбэтин ордуу.
Иннигэр дыахтар эбэтэр бэйэбиттэн аҕа саастаах киһи турар буоллабына, эн опорорун табыгаһа суох.
Дыахтартан хас саастааһын интэриһиргээн ыйытыллыбат куолута.
Билбэт дыоннуун туһаайан кэпсэтиигэр, араспаанньаһын этэн баран ааккын уонна аҕа аатын ааттыыр буол.
Атын дыону кытары кэпсэтэргэр мээһэ сыналаныма, арахпакка салгытыма.
Чугас дыон туттан, аймахтаргыттан уонна доһотторгуттан уратылары кытта ааттарын уонна аҕаларын ааттарын ааттаан кэпсэллэтэххинэ, ытыктаабаккын көрдөрөсүн.

Аймахтыылартан, эбэтэр биһиги төрөөбүттэртэн нэгэйдэрэ, кыра ыччалаахтара убайдарын дуу, эдьийдэрин дуу кытта бэрт былдыһааччы.

Аймахтыылар да, кэргэнниилэр да туора дыон билэрин курдук киһир-ханьыр сыһыаннаһылар сизгэ табыллыбат.
Бэйэн балаһыанньаһыттан уонна кыахыттан ордуу дыонунанан тутта-халта сатаама.
Дыону кытта, биллилээбиттэн, биллиитэ суоһуттан көрө барбакка, тэнгэ, амарахтык сыһыаннаһар сөп.
Иитиһээх киһи бэйэтин туһунан саамай кэлин кэпсээччи.
Атыттар эйигиттэн уратылаахтар, өйдөрүн-санааларын уобараһа, үгэстэрэ эмиз. Аһаардас ити инниттэн кинилэри сиримэ-талыма, тулуурдаах буол.
Кыһаан толорбоккун билэ-билэ тыгын биһирмэ, мээһэ чабыланыма.
Дыону үгэргир уонна сэннир табыллыбат.
Ким эмэ ыйытыгыгар хоруйдуургар, санарар интонациялар болломтобун ууран санар.
Санарар куолаһын уларытан сыбырбаан, ньаамырбаан санарааччыттан сэрэн. Бэйэн хаһан да иннэ гыныма. Албын-түкэй дыонно үгэстэрэ.
Дыоннуун кэпсэтэргэр тылын-өһүн кизбин уонна ис хоһоонун учуоттуургу умнума.
Бодоруһар киһин сөбүлээбэт

тиэмэтигэр кэпсэтэ-илсэтэ сатаама.
Кэпсэтэр түгэннэ, суох дыон туһунан хобу-сиби истимэ, ол куттабаһтар уонна куһаҥан санаалаахтар үгэстэрэ.
Санарар киһини ситэ санардыбакка быһа түһүмэ.
Көннөрү, чугастааһы кэпсэтигэ мээһэнэн өйдөөбүмсүйүмэ.
Кэпсэтии мөккүөргэ кубулуйан эрэрин биллэххинэ сүтэн хаалыма, тизмэтин уларытарга кыһан.
Бэйэн санааһын туруулаһан көмүскүүрүн сөп, ол эрэри куруубайдаама, кыһырыма.
Мөккүөргэ атыттар позицияларын эмиз убаастаа, бүтүннүүтүн туора сото сатаама.
Кимизхэ эмэ төлөпүүннүүн иннинэ төһө сөптөөбүн учуоттаа. Сопууга суохха төлөпүүннээмэ.
Үчүгэйдик билбэт киһигиттэн көрдөһөрдөөх буоллаххына, төлөпүүнүнэн буолбакка, сирэй көрсөн кэпсэт.
Култуурунай дыаһалларга атын дыону мэхэйдээбэт гына сэмэйдик туттуна сырыт: кэнсиргэ, киһинэ таска таһааран улаханлык кэпсэтэр, күлэр-салар, кумааһыны хачыгыратар, кэмпиэт сизэн айаһы тыһатар, кэмпиэт суутун муостаа быраһар, сыһыаннаһа буола илигинэ миэстэтигэр тура сатыыр табыгаһа суох.
Үнүүгэ, тыһаатырга, атын да уопсастыбаннай миэстэлэргэ арыгы, табах сыттаах сылдьыи адыас табыллыбат.
Мунньах

кэмигэр сөбүлээбэт да киһин тыл этэригэр сана аллайар эбэтэр күлэн алпарастыыр аһаары быһыы.
Бэлэх оноруохтаах киһин тугу сөбүлүүрүн уонна быһыытын-майгытын билэ сатаа.
Адыас чугас дыонно эрэ бэлэх оннугар, ону даһаны сөбүлээһэр эрэ буоллаһтарына, харчынан биһирээххэ сөп.
Бэлэһи ыллаххына, сөбүлээбэт да буоллаххына, син биһир махтаныах кэриннээххин, сөбүлээбэтэххин биллэриэ суохтааххын.
Ыалдыттары эмизка буолбакка, эрдэттэн кэпсэтэн ыһыгар ордуу.
Ыалдыттарга бука барыпарыгар тэн сыһыаннаах буолуохтааххын.
Дыһэбиттэн барар биризмэлэрин ыалдыттар бэйэлэрэ быһаараллара ордуу.
Аһааһыт аһын иһин кэргэннэр махтанарын үгэс онорон.
Кэргэнин итэһэстэрин-быһаһастарын туһунан оонньоон-күлэн, өскүөрүтүн даһаны, атын киһинэ кэпсээмэ.
Дуоһунаһка да таһыстаххына, хайбалы да ыллаххына, уруккуттан уларыиыма, доһотторгуттан тэйимэ. Кыра ыччалаахтар эрэ киһи билбэт гына уларыиыт буолааччылар.

«Энин дыикти чахчылар» кинигэттэн.

Обо – дьиз кэргэн эрэлэ, кэнэбаски кэскилэ, дьоло. Обону дьиз кэргэннэ сөпкө иити, кини үтүө киһи буоларыгар улахан оруоллаах. Онон эдэр төрөппүттэргэ обону дьиз кэргэннэ хайдах иитэллэригэр көмөлөөх буоллун дьиз алын кылаас учуутала Надежда Дмитриева норуодунай педагогика, чуолаан төрөппүт оскуолатын туһунан матырыйалын субэ быһыытынан таһаарабын.

Саха дьоно былыр-былыргыттан айылбалыын ыкса сибээстээхтэр. Кинилэр олорор опохторун байылыата эбэтэр дьадайыта күн-дьыл уларыытыттан, сир кырсыттан, уу баарыттан-суобуттан быһаччы тутуллара. Ол иһин сахалар күннэ-дьылга, айылбаасыһыаннара сүрдээх дириг уонна олохтоох. Айылбаны алдьатыы киһи чөлүгэр охсор. Буорту буолбут чөл айылбаны алдьатыыга тиздэр. Айылба чэчирээн, күөбүнэн илгийэн турдагына, киһи олобо

бахыйар эбит дьиз түмүккэ кэллим. Бу иити ордук сайынты, сааскы, күлүктү кэмнэ куустээхтик барар. Сайын араас сир астааһына, тыаба үлэлэр, сынньаланнар, сайынны дьыссаат лаабыра, онтон кэлин оскуола лаабыра уо.д.а. сайын обо үчүгэйдик айылбаа сайылаагына кыһын ыалдьыбат. Ордук куутуулзак кэм-сир аһын булуута. Дьизэнэн баран бары дуоһуян кэлэбит. Манна үлэбэ көбүлээһин арааһа элбэх. Айылбаа элбэх такайыта, ыйыта суох иити баар. Маннык иити сынньалан курдук ааһар.

1. Обо көй салгынга сылдьар.
2. Бэйэтэ тутан-хабан, араас үлэ көрүнэр үөрэнэр.
3. Сир аһын хомуйууну билсигэр, кемеленэн туһалыыр.
4. Дьиз кэргэнниин биир сорукка, дьарыкка сылдьыһар.
5. Сынньаланы туһалаахтык атаарар.
6. Айылбаа сөптөөх сыһыанна, айылбаны таптыы, ытыктыы үөрэнэр.

Дьиз кэргэн обону иитиитигэр айылба көмөтө

тулсар, сайдар, киһи чөлөөх буолар. Алдьаммыт, киртийбит айылба киһини буорту онорор, доруобуйатын эмсээлэтэр, чөлүн алдьатар, кутун-сүрүн куорбаллыыр.

Ол да иһин норуот педагогиката киһини айылбаа сүгүрүйэргэ, киниэхэ үгэргэ, сүктэргэ, харыстыырга үөрэтэр. Ханнык да бэйэлээх киһи көтөрү-сүүрү, бэл кыракий даһаны үөнү-күрдьэһини туһата суохха, мээһнэ кэрдэ да өлөрөрүн-сүтэрэрин да сөбүлээбэт. Оболорун айылбаны харыстыырга, алдьаппакка үөрэтэр. Онуоха сурука суруллубатах оскуола баар. Ол – төрөппүт оскуолата. Бу туох да расписаниета суох, тобоостоох кэм көһүннэһинэ, аһыллан үлэтиир оскуола. Бу оскуола бэйэтэ туспа методикалаах. Ардыгар мөбөр, сэмэлиир, ардыгар үөрэтэр-такайар. Боростуой, дириг, муударай. Өйгө – санаабыа тиийимтиэ. Обообо ийэ, аба үөрэбэ – хайа даһаны үөрэхтээбэр киһи киһи буоларыгар, майгыта-сигилитэ сайдытыгар куустээх.

Айылбаны, тулалыыр эйгэни кытта хардарыта сыһыанна обону үөрэтии, иити болпуруостара биһиги өбүгэлэрибит былыр-былыргыттан үгэс буолбут сыһыаннарыгар олобуруохтаах. Биһиги олорор опохтут, күннээһи дьарыктыт, саныыр санаабыт бэйэбит айылбабытын кытта ыкса сибээстээхтэр. Биһиги айылба оболоробут. Онон бэйэбитин айылбаны утары туруоруммалпыт, кини сохуоннарын утары барбалпыт. Аар айылбаа киһи сүгүрүйэр, ытыктыыр, уйа оностунар, дьоллоох-соргулаах олобу оностунар. Айылба араас кестүүлэрин, оту-маһы, хамсыыры-харамайы кытта быстыспат сибээстээхпитин билинэбит, туохха

барытыгар кут-сүр баар дьиз оболорбутугар быһаарыахтаахпыт дии саныыбын. Обо майгыта-сигилитэ чочулларыгар дьиз кэргэн айылбаа сыһыана быһаччы сабыдыаллаах. Айылбаттан киһи күүс-уох, өй-санаа ылар, аан дойдуну анааран көрөрө дириг силлэстэнэр. Обо кыра эрдэбиттэн бэйэтин айылба оболунабын, айылбаны кытта сибээстээхпин, айылба мин дьизм-уотум, көмүскэлим дьиз өйдөбүлгэ кириэхтээх. Кир-бөх ыһыллыта, кирдээх ойуурдар, хонуулар, киһи испэт ууга, быыл ортотугар олоруу – бу туохтан буолбутун уонна туохха тиздэрдэрин билиэхтээх. «Төрөбүт төрүт буоргун, түөлбэбин харах харатын курдук харыстаа» – дьиз тыынна иитиллэхтээх. «Маһы алдьатыма – ыалдьыа, дьүдьэйиэ», «Чыымаах уйатын үрэйимэ – ийэ чыымаах айманыа, ытыа-сонго» дьиз тыллар обо уйулбатыгар кириэхтээхтэр. Киһи айылба оболу буоларын быһыытынан, аһа-үөлэ, таһаһа-саба, санаатын күүһэ-уоһа айылбаттан кэлэрин өйдөхтээх. Обообо айылбаа сылдыы сизэ-туома инэриллэхтээх. Иити ньымалара: саас айылба уһуктуутун кэтээн көрүү, күн тахсытыгар, кириитигэр болҕомто, дьиз кэргэннин айылбаа экскурсиялар, ыалдьытааһынар, булка, балыкка илдэ сылдыы, от-мас үлэтигэр үөрэтии, тизргэни, уулуссаны харайыы, ыраастык тутуу, уус-уран айымньылары аабыы, ырытыы, төрөппүт холосура. Айылба атабаастаабыт бодонноох дьонно үтүө-амарах, аһыныгас сыһыан тыһын иитиэхтээхпит.

Балар түмүктэринэн саха киһитигэр айылбаны харыстааһын туһунан өйдөбүл үөскүүр.

1. Сиргэр – дойдугар сүгүрүй. Ытык сирдэр, ыйаах сирдэр.

2. Аал уоккун ытыктаа. Иитэр сүөһүк күрүлэһин, төрөтөр обон төлөкөнүн, алаһа дьизэн буруота унаардын!

3. Өтөххүн эрбөһининэн үүннэриимэ. Өбүгэттэн ылбыт изскин умнума, өбүгэн үгэһин салбаа.

4. Ууну киргитимэ, ыраастык тут. Уу – опох төрдө, айылба сайдытын сүрүн бэлиэтэ.

5. Көтөр-сүүрэр оболун тыһыта, үөнү-көйүүрү туһата суох өлөрүмэ.

6. Сылгыны, ынабы-сүөһүнү харыстаа. Эмис эт, уохтаах кымыс, уйгулаах үүт, мөүтүгэннээх арыы. Бу барыта киһи чөлүн туһугар.

7. Удьуоргун ууһат. Обо төрөөһүнэ, от-мас үүнүүтэ, төрүөх кэлиитэ дьол-соргу төрдө.

Урут «чэбдик эһэ сиингэ-чэгиэн өй-санаа баар», «В здоровом теле-здоровый дух» диир эбит буоллахтарына, билигин «чэгиэн өйгө-санаабыа – чэбдик эт-хаан баар» диибит. Билинни сайдылаах киһи бэйэтин доруобуйатыгар кыһанар буолан иһэр. Үгүс киһи төрүт айылбалара эмтиир кыабын, күүһүн бэйэтин туһугар туһана, тутта сатыыр. Урукку кэмнэ сахалар айылба бэйэтин отунан-маһынан, бадараанынан, туойунан, ууларынан эмтэнэллэрэ. Ол билигин иккистээн эргийэн эрэр.

Биһиги дьиз кэргэн икки оболсохтут. Хайа бабарар төрөппүттэр курдук оболорбут доруобай, үтүө санаалаах, эйбэс, үлэһит дьон буолан тахсыахтарын баһарабыт. Төһө кыайарбытынан бэйэбитин илпит төрөппүттэрибит холобурдарыгар олобуран иитэбит. Тыа ыалын сизиринэн билиэхэ айылба, норуот педагогиката иитэр күүһэ ордук

7. Күннэ ким төһө туһалаабыта көстөн тахсарын өйдөөһүн.

Айылба абыланнаах кестүүлэрэ обону дьиз кизргэннэ иитиигэ маннык сабыдыаллаахтар эбит.

• Айылба айбыта барыта кэрэ, үчүгэй дьиз өйдөбүл. Оболор айылбаны кыра эрдэхтиртэн таптаан, кэрэхсээн улааттахтарына үтүөнү-мөкүнү араара үөрэнэхтэрэ, айылбаны алдьаттарган туттунуохтара.

• Өбүгэлэргэ, ытык кырдыбаастарга, айылба оболорулар кыраба-кыаммакка, бэйэттэн мөлтөхө аһынылаахтык, харыстабыллаахтык сыһыаннаһаахха наада. Оччообо айылба киһиэхэ махталлаах буолуо.

• Айылбаны алдьаппат, көтөрү-сүүрү өлөрбөт киһи ис-иһиттэн сымнабас, эйбэс, амарах буолар.

• Айылбаны чинчийэ сатыыр обо үөрэххэ, билиигэ тардыһылаах буолар.

• Айылбаны чинчийэн көрүү, билгэлээһин мындыр буолууга, инникитин сылыктааһынна, олобу-дьаһабы сыаналааһынна иитэр, үөрэтэр.

• Эмтээх үүнээйилэри хомуйуу, хатарыы, эмкэ туттуу бэйэни көмүскэнэр, ыарыттан харыстанар өйгө-санаабыа иитэр.

Онон төрөппүт оболун айылбалыын алтыһынанан, бэйэтин холобурунан киниэхэ харыстабыллаах сыһыанна ииттэбинэ, үөрэттэбинэ оболу ис иһиттэн эйбэс, дьонно сымнабас, эргиччи билилээх буолуо дьиз эрэнэбин.

"Найди слова"

В таблицу вписаны слова, а свободные клетки заполняются любыми буквами. Нужно найти слова как можно скорее (обычно слова могут быть написаны как по горизонтали, так и по вертикали или "змейкой").

Пример: В этой таблице спрятаны 10 названий животных.

К	Ш	Л	Н	С	А	В	Ч	О	Р	В	А	Р	Я	С
О	Н	Б	У	Ь	К	П	К	А	Н	У	Ж	З	В	Ю
П	Д	Г	Е	Г	Р	Х	Н	О	Ч	Ы	Б	Р	У	Ф
Т	О	Л	Е	В	К	Ф	Ь	Н	К	Р	С	Л	О	Н
Ш	З	Ю	К	Щ	Ь	Н	Г	Р	У	С	Ц	А	Д	К
Ж	М	У	П	Б	А	Р	С	У	К	З	В	Р	Е	Д
Н	С	Ь	Ж	Т	К	А	Р	Ю	Б	Т	Ф	М	Т	В
Ф	Ж	О	В	А	П	Ь	Б	У	З	Т	М	Ы	Ш	Ь
Н	Б	Ы	К	С	Д	К	Т	Ю	Р	М	А	У	Д	Ы
Х	Ч	О	Н	Т	К	П	Т	З	А	Н	П	Р	У	С
Щ	Ы	Л	К	Ф	Ю	Я	Ь	М	В	Р	У	О	З	К
Ф	У	Т	К	А	Р	П	О	С	Т	Н	Г	Р	Н	Я

ЧУРАПЧЫ - УСПУОРТ ТУОНАТА

Чурапчы улуусунуң успуорка салаатын "Саҥа олох" хаһыакка тахсар анал сыһыарыыта

Алексей Ермолаев ССРС-ка чөмпүйүөннээбитэ 55 сыла

// Кини аата Саха сириҥ устуорка устуоруйатыгар дьонун миэстэни ылар

Сахалартан эдэрдэргэ
Сэбизскэй Союус бастакы
чөмтүү өөнүнэн буолбут, Чурапчы
Кытаанабыттан төрүттээх
Алексей Николаевич Ермолаев
1941 сыллаахха Дьокуускайга
төрөөбүтэ. Оройуон киинин
оскулатыгар үөрэнэр кэмигэр
Д.П. Коркин салайар секциятыгар
сылдьан, көгүл тустуунан
дьарыктаммыта. Салгыы
Дьокуускайдаагы педучилище
физкултуурунай отделениетыгар
үөрэммитэ. Манна тириэньэр
Н.Н. Волков салалтатынан
эрчиллибитэ.

Алексей Ермолаев
өрсүлүүбүлүктээби типографияда
ретушер быһыытынан үлэлиир
сылларыгар, коммунистическая үлэ
удаарынныыга этэ.

Күрэхтэһийгэ ситиһиилэрин туһунан билиһиннэрдэххэ, 1962 сыллаахха Саха сириҥ норуоттарыҥ спартакиадатыгар сэтгэ кыйыһылаах — бастакы мистээс тахсыбыта. Эһиилигэр Ленинград куоракка буолбут бастакы разрядтаах бөбөстөр күрэхтэһиилэригэр бастаабыта. 1964 сыллаахха Дьокуускайга ытыллыбыт РСФСР чөмпүйүнээтигэр 57 киилээс Петр Алексеев кэнниттэн иккис мистээни ылан, урун көмүс мэтээлинэн

набарадапаммьта.

Оттон 1965 сыллаахха ыам ыйын 21-24 күннэригэр Белоруссия Гомель куоратыгар ытыгылыбыт ССРС эдэрдэргэ (22-гэр дээрэ саастаахтарга) күрэхтэһиитигэр финалга, кэпир олимпийскай чөмпүүөн буолбут дагестанец Загалав Абдулбеков 5:2 ахсаанынан сабырыйан, чөмпүүөн бочуоттаах аатын ылбыта. Итиннэ Алексей бэйэтин ыйааһыныгар сүүрбэ кыттааччытан – бизс утарсаччытын ыраастык кыайан, Сэбиэскэй Союус эдэрдэргэ күрэхтэһиитин чөмпүүөнүн бочуоттаах аатын сахалартан аан бастакынан ылбыта.

Ити Гомеллаабы күрэхтэниигэ атын ыйааһыннарга: 52 кг – Коральби Шомахов (Маханкала), 63 кг – Василий Казахов (Орджоникидзе) уо.д.а. кэлин улаханник биллэ сылдыбыт бөгөстөр бастаабытара.

Бу сын Нальчикка "Спартак" уопсастыба Арассыйыатаабы түһүлгэтигэр тэннээбин булбатаба.

1966 сэл кинизэхэ үрдүк
көрдөрүүлэри тосхойбута. Ол
курдук, төрөөбүт Сахатын сирин 63
киилэбэ чөмпүйүнүнэн буолбута,
аан дойду аччыгый чөмпүйүнээтинэн
аатырар Тбилиситээбэ норуоттар
икки ардыларынаабы турнирга
призёрдаабыта. Венгрияга

буолбут аан дойдутаабы түһүлгөсө
кыйаылылаабынан тахсыбыта.
Итиэннэ сахалартан бастагынан
ССРС успуордун норуоттар икки
ардыларынаабы кылаастаах
маастарын нуорматын толорбута.
Маны таһынан А.Н. Ермолаевка,
успуорка урдүкү ситиһиилэрин иһин,
тустууктартан бастагынан Дьокуускай
куорат Бо-чуттаах гражданина урдүк
аат инэриллибитэ.

Сахапартан бастагынан ССРС эдэрдэргэ чөмпүүөнү буолан уонна норуоттар икки ардыларынаабы кылаастаах маастар нуорматын толорон, Алексей Ермолаев Саха сиirin устуруудун устурууатыгар чизэстэхтик киирибэт.

Алексей	Николаевич
кэлин	уонсастыба
өрсүүбүлүкэтээби	салаатыгар
инструкторынан,	Дьокуускай бастагы
нүөмэрдээх	профтехучилищетын
преподавателинэн,	куорат суутугар
норуодунай	сэтээтэлинэн уонна
тириээринэн	үлэлээбитэ.

Алексей Николаевич 1991
сыллаахха бийиги кэксэбиттэн өлөн
туораабыта.

Алексей Ермолаев ситислит урдук кеддерүүтэ эдэр ыччаты көбүлзэн, саха тустууктарын дьоһун кыайыыга сирдээбитэ диэн этиэх кэрингээхпит.

Итгэлтэй улахан түнүлгэлэргэ тахсар суолу бастахын тэлээччилэрбитин, кыайыга кынаттааччыларбытын хаан дааны үмнү сүхтөөхлөт.

Петр ПАВЛОВ.
Иннокентий ВАСИЛЬЕВ
хаартысканан аккырыыкката.

Олимпиада аартыгы арийбыта

Үйз анаарын бизс сый ордугуна аннараа өттүгүз саха туштууктарыттан бастакынан Будапешт куоракка ыытыллыбыт аан дойдутаабы турнир кыайылылаабынан Кытаанах нэһилиэгин уола Алексей Ермолаев буолбута уонна сахаттан бастакынан успуорт аан дойдутаабы кылаастаах маастарын үрдүк аатын ылбытын туһунан үтүө сурах Саха сирин тилийэ көтөн, алаас ыалларын үөрдүбүтэ, дьон-сэргэ сүргээтин көтөхпүтэ! Бу сөбүмүр кыайылытын Алексей Ермолаев саха бөбөстөрө ССРС сүүмүрдэммит хамаандатыгар киирэн, аан дойду ааттаахтарын кытта тэбис-тэннэ халсыһар, бүдүрүтэр дабаны толору кыахтаахтарын илэ-чакчы итэһэллүтэ, инники улахан түһүлгэлэргэ, Олимпийскай оонньууларга тийэр кизэн аартыгы арийбыта, хас биирдии бөбөскө сырдык эрэли саған, сана үрдүк кыайылыларга кынаттаабыта! Ол туһунан суруналыыс Дмитрий Зверстов-Дмитрий Диринскэй сүрүүүтүн аабыабын.

Өрөспүүбүлүкбэ көнүл түстүү сүһүбэр туруутугар төһүү күүһүнэн оройуон Бочуоттаах олохтообо. ССРС үтүөлээх тириэньэр Дмитрий Петрович Коркин эрчийбит, кыайыыга кынаттаабыт эдэркээн уолаттара — Чурапчы тустууктара этилэр. Олимп чыыпчаалыгар Роман Дмитриев, Павел Пилигин сөөбөтөхтө баар буола түспэтэхтэрэ.

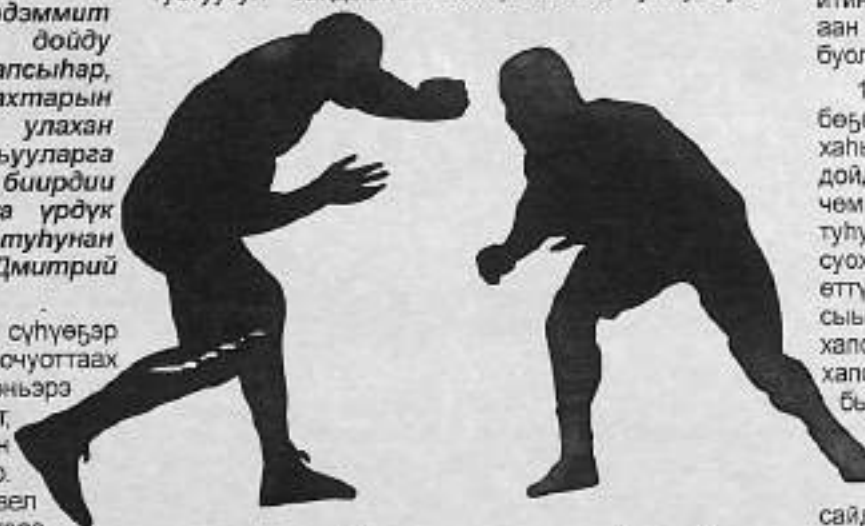
Олимпиада аартыгы аан манай арийып аатырбыт тустуукпут Алекой Ермолаев сырдык аата киниги килбизиннэх кыйайыта – бу ересүүбүлүкэбитигэр көсүдү тустуу сайдытын кыһыл көмүс илииһэ!

Услурт курдук эт-тири баранар сыралаах
үлэтигэр, кини иннинэ ким даҕаны үктэммитэх
улахан туһулгаларыгар аан дойду ааттаахтарын
кытта тэҕил сиртэн тэһинээх, хол сиртэн холоонноох
добор буолан, харыс сири халбарыйбаха, харса
суох кимэн, саха тустуутунан-хапсабайынан омуу
бөбөстөрүн дьулаппыт биир дойдулаабым туһунан
киэн тутта кэпсиибин.

Кытаанах нэһилиэгин Чкалов аатынан колхозун чилиэннэрэ Ньукүлэй уонна Настаа Ермолаевтар сэрим бэр холоруугар эриллэн, Хоту Көһөрүүгэ Кэбээйигэ тийбиттэрэ. Манна Таас Тумуска 1943 сыллаахха Өлөксөй диэн уолламмытара. Ас танас кырыымчык кэмигэр төрөөбүт "от илии, от кырыымчык" үлүү бүхатын үлөкө диэн

санаа кимизхэ да суоѳа... Аѳалара Николай Ильич кырыктаах кыргыныыга ынырыллыбытынан, Ермолаевтар дойдугарыгар эргиллибиттэрэ. Сыл-хонук ааһан испитэ, сап-саѳаттан салѳанан, инчаѳай тирбэѳэ быстыбатынан иитиллэн, Өлөксөйбүт оскуона киһитэ буолбута...

60-нуг сылларга Коркин оскуолатын уолаттара Николай Барашков, Станислав Романов, Николай Сивцев үөрэнээччилэргэ Арасыйыа түһүлгэлэригэр ситиһиилээхтик кыттыбыттара. 1965 сыл саха түстүүтүн сайдыытын биир бэлиэ, умнуллубат

сыла – Алексей Ермолаев эдэрдэргэ, Слава Карпов уолаттарга Сэбизскэй Сойуус чөмлүүгөннэрэ! Дьэ, кырдьык, саха киһитигэр үтүмэн үөрүүнү, бэйэ норуотунан киэн туттууну уолаттарбыт барахсаттар модун күөннэригэр көтөбөн аҕалбыттара. Нөнүө сылыгар иххиэн дойду сүүмэрдэммит хамаандатыгар киирэн, Тбилиситээби аан дойду турнирыгар бэлэмнэнэр хомуурга ыңырыллыбыттара – биир туслаа үөрүү!

Бу улахан эппизттэх турнирга Алексей Ермолаев, Слава Карлов, Петр Алексеев саха бөдөстөрүттэн бастахынан тахсыбыттара. Болгария, Монголия, Польша, Венгрия, Чехословакия, Иран уонна Сэбиэскэй Сойуус биллиилэх бөдөстөрүккүттэ күөн көрсүбүттэрэ. Саамай ыарахан сэрэбиз Алексей Ермолаевка түбэлтэ, Биһиги уолбут хорсуннук, кэннинэн кэтибэккэ, кимэр истиилинэ. Чехословакия чөмпүүүөнүн Энгеланы 7 мүн. 25 сек. саннын халтаһайыгар бырааһ, бу турнир

бастахы ыраас кыайытын ситилэр. Иккис эргииргэ олус сытыы, тэн киирсиигэ ССРС чөмпүйүөнэ С. Карсаулидзега очукуонан сабырыйтарар. Онтон салгыы дойду биир күүстээх бөбөһүн эстонец Эделаны очукуонан хотор, тинэх эргииргэ аан дойду түһүлгэтигэр уон үстэ киирэн, хотторуу хомолтоотун билбэтэх Иран чөмпүйүөнэ Бехиштиан утары тахсар. Өлөксөйбүт кийитин аатыттан-суолуттан толлон тохтоон хаалбат киһи буолан биэрбитэ: Бокуойа суох хапсабай албаһынан сахалыы атахха тэбэн, тинһээр мостикка түһэрэн, 5:0 ахсаанынан кыайыыны ситиспитэ. Бу чабылхай кыайыыны көрөөччү барыта сүһүбэр туран, саха тустуугун уруйдаабыттара! Дьэ, итинник Алексей Ермолаев уонна Вячеслав Карлов аан дойдутаагы турнир боруонса приздерара буолан, төрөөбүт Чуралчыларыгар эргиллибиттэрэ.

1966 сэл муус устар 10 күнүгэр "Уолбут омур бөдөстөрүн чабытта" дигэн "Эдэр коммунист" хаһыакка тахсыбыт ыстатыйаҕа Бүдүлүштээҕи аа дойдутааҕы норуоттар икки ардыларынааҕы турнир чөмпүүөнү Алексей Ермолаев хайдах түстүбүтүн туһунан манньык кэпсээбитэ: "Бэйэ тиризньэре суох сылдыара олус эрэйдээх эбит... Партерга, күөс өттүнэн баһыйтарабын. Хата, ону сымсабынан сыһыа-халты харбатан уонна оҕо эрдэхпиттэн халсабайдаһар үөрүүбүм көмөлөстө. Онон сахалар халсабайбытын олох былыргылыы бэйэтинэн быраабылалаан, өссө сайыннарарбыт сөп буолсу. Уолаттарбытын 13-14 саастарыгар диэри хайаан даҕаны халсабайдаһыыга уһуйуохха наада. Итиннэ ордук былчын билгэтэ (чувствота) сайдар".

Алексей Николаевич тус олоѳор сэмэй, хаһан даһаны түѳүн охсуна сылдыбат этэ. Биирдэ эмэ керсөн, кини килбизиннээх ыспартыыбынай суолун абыннааха, "ээ, ол аастаҕа дии... аны кэлэн..." диирэ. Суох, оннук буолбатах. Алексей Ермалов көнүл тустуу сайдыытыгар онорбут үтүэтэ-өнөтө үс үйэ тухары умкуллубат сырдык кэскиллээх. Того диэтэххэ, улуустор курдук сындаҕабаннаах күрэххэ саха ыспарсымыанарыттан бастагынан ким даһаны үктэнэ илик кирбиитин ылыыны эр санаалаах, сэмэй майгылаах, норуот дыһыннаах патриота, чулуу уола эрэ ситиһэр кыахтаах. Чурапчы тустууга Алексей Ермалов, оннук даһаны кини буолан, саха тустуутун аан дойду түһүлгэтигэр соргутуулаахтык таһааран, бүтүн норуотун албан аатын үрдэлпитэ үүнэр күлүөнэҕэ үтүө өйдөбүлүнэн, бастагы кыайынан саас-үйэ сандара турорго!

5
n **Сыһыарыны бэлэмнээтэ Сэмэн ЖЕНДРИНСКЭЙ.**

СЭРИИ СЫЛЛАРЫГАР БИИР ЫАЛ ДЬЫЛБАТА

2-ис Мэлдэхсигэ Хаар Балабан алааска кыстыктаах, Ухун Бас алааска сайылыктаах, 6 оболоох Петр Сидорович уонна Евдокия Федоровна Посельскийдар дьин ыаллар опорбуттара. Сэрии иннинэ:

- Дмитрий 1907 сыллаахха Балабан ыйыгар Баччыкы алааска күн сирин төрөөбүт;

- Филипп кыратыгар өлбүт;

- Анастасия 1911 сыл от ыйын 15 күнүгэр Хаар Балабанга төрөөбүт;

- Бүөтүр 1913 сыллаахха Түүтэнгэ төрөөбүт;

- Иннокетий 1916 сыллаахха Хаар балабанга төрөөбүт;

- Ольга 1918 сыл от ыйын 4 күнүгэр Ухун Баска төрөөбүт;

- Михаил 1921 сыллаахха Хаар балабанга төрөөбүт;

1. Дмитрий 1923 сыллаахха 16 аастаабыр Күндүл оскулатыгар үөрэнэ кириэр. Салгыы Дьокуускайга 5-с кылааһы 1929с. бүтэрэр.

1928 сылтан комсомул чилиэнэ, комсомольскай тэрилтэ сэкиртээрэ. 1929 сыллаахха Чурапчыга тахсан, Мэлдэхсигэ сир былааһынан ыттар, сангалы түнэтэр, колхуостары тэрийэр. «Куохара» колхуос бэрэссэдээтэлинэн, Чурапчы РИК ырабылыанньатын чилиэнинэн, кассирынан, киин ыскылаат сэбиэдиссэинэн, Райжив-хлеб сойууска салайааччынан үлэтиир. 1932 сыл муус устартан РИК дыһаһынан Райпо сэбиэдиссэинэн ананар. 1931 сылтан ВКП(б) чилиэнигэр хандыдаат, 1932 сылтан партия чилиэнэ. Салгыы Уус Алданна РИК бэрэссэдээтэлинэн, соботуопкаба солбуйааччынан ананан үлэтиир. 1935 сылтан Өлөөн оройуонугар Сэбиэскэй былаас сааа уорганнарын тэрийэр быыбардары ыттар. РИК бэрэссэдээтэлинэн рекомендацияланар. 1938 сыллаахха Дьокуускайга төттөрү ытырыллар, бу репрессия тыынын дыайыта этэ. 1939 сыллаахха босхолонон, Балабан ыйыттан Саха АССР СНК-н инструкторынан үлэтиир, салгыы 1940 сылтан 1944 сыл муус устарга дылы Үөһээ Дьааһыга райком 2-с сэкиртээринэн быыбарданан үлэтиир.

Улаханньык ыалдьан, Дьокуускайга эмтэнэ кэлэр уонна 1944 сылтан 1946 сылга диэри Обком тыа хаһаайыстыбатын отделыгар инструктордыыр. Үс оболоох Надежда Павловна Аммосованы кэргэн ылар.

1950-1952 сылларга Чурапчы оройуон партиянай тэрилтэтин, РК 2-с сэкиртээринэн үлэтиир. 13 сыл Чурапчы баанын управляющайынан, кредитнай инспекторынан, кассирынан үтүө суобастаахтык 1971 сыл ыам ыйыгар ополхон туоруор диэри үлэтиир.

Бэйэтиттэн 3 оболонон, 6 обону иитэн, үөрэттэрэн, үлэһит орноттообута.

2. Анастасия абатын быһаарыытынан, «кыыс ободо үөрэх таадаата суох» дьин 15 саастаабыр Сайахсыкка Прокопьев Афанасий дьин сэннэ ыал уолугар кэргэн иэрэллэр. Олох уларыыыта улахан

охсууну онорон, Настаа 1 уол оболоох дьонугар төннөн кэлэн, Мэлдэхсигэ араас үлэҕэ үлэтиир. Олохтоох Сэбиэт дьокутаатынан буолар 1932-1934сс. үлэтиир. 1934 сыл куоракка «Красный кожевник» атыалга үтүлүк тигээччинэн үлэтиир, ити сыл Санников Елисей Софроновичка кэргэн тахсан, Мэнэ Ханаласка Өргөнөөххө олохсуйаллар. 1941 сыллаахха кэргэнэ өлөн, үс оботун кытта анаардас хаалар.

Настаа кыратыттан дьонугар көмө буолан иистэнэн, ас астаан улааппыт буолан, тугу барытын сатыыра, хаартыскаа түһэрэрэ, бэчээттиирэ. Дьонно наһаа аламабай этэ, үтүө майгылаабыа.

Сэрии сааланан, эр дьон сэриигэ баран, үлэһит илии тиийбэт буолбута. Настааны сылгыһыттаа дьин, хаһан да сылгыга, акка чугаһаабатах киһи сылгыһыт үлэтин ымпыгын-чымпыгын барытын үөрэтэн, Мэнэҕэ "Бастык сылгыһыт" аатын сүлүтэ. Сылгылары көрөллөрүн-исталларын таһынан айаһаан, таһаас таһытыгар уонна фроннга ыттары бэлэмнииллэрэ.

Улахан обото Самэн үөрэбин бүтэрэн, Майаба милииссийэҕэ үлэти кириэр. 1948 сыллаахха ийэтин, балтыларын Майаба көһөрөн кэлэллэр, Настаа 1961 сылга диэри оскуолаҕа остуорастыыр. Оболорун үөрэттэрэн, үлэһит, ыал орнотсон, 1998 сыллаахха алтынньыга ополхон туораабыта.

3. Бүөтүр кыра эрдэбиттэн кыайыгас-хотугас үлэһит. Абата үөрэттэрбэтэх, дьин эргинээби киһи оностон, наар бэйэтин батыһыннара сылдьар. Сылдьан эрэ убайыттан бырааттарыттан көрөн үөрэнэн, аабыр, суруйар буолар.

1931 сыллаахха табаарыстыбаҕа кириэн үлэтиир, салгыы «Тахсыбыт сардана» колхуос чилиэнинэн кириэр. Үлэни-хамнаһы кыайыгас, тулуурдаах уолу 1934 сылтан Ааллаах Үүнэ таһаас таһытыгар ытталлар. Сэрии буолуор диэри таһаас таһытыгар сылдьар.

1942 сыллаахха сэриигэ барар, 20-с запасной стрелковай полкаҕа сулууспалыыр. Улаханньык ыалдьан, 1944 сыл олунуу 17 күнүгэр дойдутугар ытталлар. Дойдутугар хонуу биригэдьириинэн үлэтиир, онтон иистэнэн бэбизска тутан,

сэкиртээрэ буолар.

Аадырыһын дьонугар ыппыт: с.Чита ППС-40п.я 296 тохсунуу 16 күнэ, 1942 сыл.

Салгыы Иркутский куоракка Забайкальскай байыаннай уокурукка байыаннай политической училищеҕа үөрэххэ ытталлар. Училищени лейтенант званиелаах бүтэрэр уонна фроннга 28-с отдельнай стрелковай биригэздэҕэ партиянай, комсомольскай каадырдары учуоттуур инструкторынан уонна политтэрийээччинэн сулууспалыыр.

1943 сыл кулун тутар 13 күнүгэр Смоленскай уобалас Сычевка-Вязьма-Ржас (билиинитэ Гагарина) оройуонугар естөөх буулдьатыгар табыллан өлбүтэ. Смоленскай уобалас Сычево дэриэбинэтигэр көмүллүбүт.

5. Уойка 1930 сыллаахха Күндүлгэ Сэбиэскэй оскуола аһыллан, быраатынаан онно үөрэнэ кирибиттэрэ, салгыы Дирингэ үөрэммиттэрэ.

1940 сыллаахха Дьокуускайдаабы сельхозтехникумга зоотехник үөрэбэр кириэр. 1941 сылга сэрии сааланан, үөрэхтэр стипендиялара суох буолар. Уойка куоракка кириэн, суоппар, тырахтарыыс үөрэхтэригэр ытырыларынын өйөөн, суоппар үөрэбэр кириэр. 3 ыйынан суоппар үөрэбин бүтэрэн, Чурапчыга 5 кыыс буолан тахсаллар да, 3 нуучча кыыһа Чурапчы суолуттан саллан, төттөрү куораттыллар. Иккиэ буолан хаалаллар да, Варламова Мария кыайан суоппардаабат, атын үлэҕэ көһөр.

Эр дьон суоппардар сэриигэ баран, 5 массына турар. Сөботох суоппарга олус ыарахан үлэ этэ, суоп-иис да мөлтөбө. Бэстээхтэн уматыгы тизээн аалан баран, аны онтукатын нэһиликтэргэ таһара, соробор кыра массынанан тойоттору таһарым дириэр. Старостин Прокопийга кэргэн тахсан, 2 оболонон, эрдэ огдообо хаалан, оболорун атахтарыгар туруортаан, ыал онортоон, 2013 сыл сайын от ыйыгар 95 сааһыгар ополхон туораабыта.

6. Михаил — саамай кырларара, 1930 сыллаах. 8 сааһыгар Күндүл оскулатыгар үөрэнэ кирибитэ, күлүн Өктөөп бырааһынньыгар пионер кэккэтигэр кирибитэ. Үөрэбэр ополх таһыччы үчүгэй этэ, актыбыыс, уопастыбанньык бастыга. Ол иһин мистэрэнэн таһаһынан бириэмийэлэнэрэ. 5-с кылаастан Дьокуускай 5 №-дээх оскулатыгар үөрэммитэ. Миша үчүгэй буочардаах, кириэстэнэн, кыраасканан дэгиттэр уруһуйдуур буолан, истиэнэ, хаһыат солбуллубат эрдээктэринэн үлэтиирэ. 6-с—7-с кылаастарга Дирингэ үөрэммитэ. Маны таһынан Хаар Балабан, Көтөр Күөлэ, Баччыкы, Мыдаада, Ухун Күөл, Холуонхай ыалларынан сылдьан, улахан дьону аабырга, суруйарга үөрэтэрэ.

Салгыы Дьокуускайдаабы педучилищеҕа үөрэххэ кириэр. Бүтэрэрэ чугаһаан сырыттабына, 1941 сыл атырдьах ыйын 15 күнүгэр бэбизска тутан, сэриигэ барбыта. Ити сыл тутатына арбаанньы фроннга сэриигэ кирибитэ уонна ахсынньы ыйга сэриилэһэ сылдьан, сураҕа суох сүлүтэ. Бука, снарядка тобо тэбилииннэҕэ буолуо.

Дьэ, ити курдук кырыктаах сэрии 6 оболоох бири ыалы итинник дьылбалаабыта. Ийэлэрэ Евдокия Федоровна 1940 сыллаахха ыар ыарыыттан күн сириттэн туораабыта. Абалара алааһыгар сөботох хаалан, 1940 сыллаахха кэргэнин Мыдаада унуох тутан баран, олорон көрдүтэ. Сайын 1943 сыллаахха сөботох олорон, улаханньык ыалдьан, мөлтөөн, дьизтин-уотун хатаан, хаалларан, сатыы Өргөнөөххө, кыыһыгар Настааҕа тийэн, күлүнүгэр ополхон барбыта. Унуоҕа Өргөнөөххө хараллан сытар.

Александра Петровна
ЛУКОВЦЕВА-ПОСЕЛЬСКАЯ.
Хоптобо.

— ПРОКУРАТУРА ИЗВЕЩАЕТ —

Как не стать

«обманутым дольщиком» в новых условиях?

В системе долевого строительства произошли кардинальные изменения: введены дополнительные требования для застройщиков, создан Фонд защиты прав граждан – участников долевого строительства, применяется эскроу-счет.

Какие застройщики имеют «проблемные объекты» долевого строительства в республике?

Проблемные объекты имеются у застройщиков ООО «Северная строительная компания», ООО СФП «Черов и К», ООО «Макрос», ЖСК «Новый дом», ЖСК «Строим вместе», ЖСК «Стерх», ООО «Теллосервис», ООО «Сырдык», ООО «Монотит Строй», ООО «Симинир».

По каким причинам новостройки становятся «проблемными»?

В каждом случае они разные. Прежде всего, т.н. «серые схемы», т.е. в обход порядка, предусмотренного Федеральным законом «Об участии в долевом строительстве МКД и иных объектов».

Второй причиной является банкротство застройщика по причине непродуманного бизнес-плана или отсутствия надлежащего управления, либо вследствие совершения преступлений со стороны руководящего состава застройщика.

Третья – невозможность ввода в эксплуатацию в связи с нарушением градостроительного или земельного законодательства, например частичного захвата чужого земельного участка.

Что важно знать гражданам, планирующим вложиться в строительство жилья?

Прежде всего, не участвовать в «серых схемах». Гарантии возврата вложенных средств для дольщиков установлены только Федеральным законом «О долевом участии в строительстве МКД и иных объектов недвижимости». Данный закон предусматривает только 2 способа привлечения д/с граждан в строительство: ДДУ и ЖСК для долевого строительства объекта после банкротства поручителя и для реализации каких-либо государственных проектов. Любые иные формы сделки не гарантируют возврат вложенных средств.

Жилищно-накопительные кооперативы легальны, но по сути работают по принципу «финансовой пирамиды», помимо риска потерять пай на участника возложена обязанность покрывать убытки кооператива путем внесения дополнительных взносов.

Приобретение прав по ДДУ в результате уступки прав требования возможно, но только от гражданина, поскольку в случае присоединения прав у дольщика-организации в случае банкротства застройщика отсутствует право на компенсацию из Фонда защиты прав граждан – участников долевого строительства.

Что такое эскроу и как это работает?

Эскроу – это специальный банковский счет в уполномоченном банке, на котором аккумулируются средства дольщиков, которыми застройщик не может воспользоваться до момента сдачи объекта в эксплуатацию. В случае, если застройщик обанкротится и дом не будет достроен в срок, средства возвращаются

дольщикам. С 01.07.2019 привлечение застройщиков средств граждан возможно только с применением данного института.

А если обанкротится банк?

Помимо того, что деньгами должны лежать не тронутыми, счет эскроу еще и страхуется Агентством страхования вкладов. Если обанкротится банк, в котором открыт счет эскроу?

До 10 млн. рублей будет возмещено в качестве страховой выплаты.

Как выбрать надежного застройщика?

Прежде всего, надо знать, что застройщиком может быть только:

- юридическое лицо,
- имеющее в собственности или на праве аренды земельный участок с целевым назначением «под МКД», право на которое зарегистрировано в органах Росреестра;
- привлекающая средства граждан в соответствии с 214-ФЗ для строительства именно на этом земельном участке
- организация должна иметь разрешение на строительство.

В каком случае застройщик имеет право привлечь денежные средства граждан?

214-ФЗ в ст. 3 содержит значительный объем требований к застройщику и его проектной документации. Например:

- об отсутствии судимости, дисквалификации его руководителей и фактов привлечения их к субсидивной ответственности по убыткам,
- отсутствия процедур банкротства, ликвидации и приостановления деятельности,
- соответствия нормативам финансовой устойчивости и т.д.

Соответствие застройщика и проектной декларации требованиям закона проверяет Управление государственного строительного и жилищного надзора РО(Я), о чем дает заключение!

Где граждане могут получить информацию и документы застройщиков?

Учредительные документы и бухгалтерскую отчетность застройщик обязан предъявить любому обратившемуся лицу. А все вышеперечисленные документы застройщик обязан раскрывать (т.е. обеспечивать свободный доступ к ним). Делается это через Информационную систему жилищного строительства, размещенную на сайте НАШ.ДОМ.РФ.

Стоит отметить сроки по проектной декларации со сроками действия разрешения на строительство, они должны примерно совпадать.

Важно найти и посмотреть схему планировочной организации земельного участка – не выходит ли жилой дом за пределы предоставленного застройщику земельного участка.

Наконец, целесообразно насколько раз в течение месяца съезжать на объект и наблюдать не сколько интенсивно идет стройка.

На что необходимо обратить внимание при заключении договора об участии в долевом строительстве?

ДДУ подлежит обязательной регистрации. Его обязательными условиями (без которых он считается не заключенным) являются: четкое определение подлежащего передаче имущества с планом (схемой) (местоположение, назначение, площадь, материалы и ряд других), срок передачи объекта (он может быть определен не конкретно, это надо учитывать); цена договора; гарантийный срок; способы обеспечения исполнения обязательств; информация о строительстве за счет средств дольщиков объектов социальной инфраструктуры.

Эти условия договора должны соответствовать проектной декларации.

В случае применения счетов эскроу, это также является обязательным условием договора с реквизитами счета в банке.

Оплата денежных средств по договору происходит только после государственной регистрации договора!

Если кто-либо в договоре ДУ или договора с риэлторским агентством действует по доверенности, важно проверить ее действительность, в т.ч. срок действия, место выдачи, выдана ли она уполномоченным лицом.

К отношениям, возникающим из ДДУ, применяется законодательство о защите прав потребителей и вытекающие из него способы защиты прав.

Какие способы обеспечения исполнения обязательств должны быть предусмотрены договором?

С 2014 с момента регистрации договора земельный участок и строящийся объект считаются находящимися у дольщиков в залоге.

Застройщик также вправе страховать риск ответственности за неисполнение своих обязательств по договору. Обязанностью это не является.

Несмотря на отмену нормы закона о поручительстве и обязательном страховании, по ранее стартовавшим объектам они действуют. Однако, хотелось бы подчеркнуть гражданам, что выступавшие ранее поручителем Глобэксбанк (у застройщиков РСА Инвест, Строймонтаж-2002, Госдлин, Северстрой) и страховая организация ООО «СК «Росгос-Полис» (ООО «Симинир») в настоящее время не признают своих обязательств, в связи с чем идут судебные процессы.

Какую ответственность несет застройщик, если нарушает эти требования?

В случае привлечения д/с граждан для строительства лицом, не имеющим на это права или с нарушением требований закона застройщик несет административную или уголовную ответственность в зависимости от последствий.

Дольщик может потребовать от застройщика:

- немедленного возврата переданных ему денежных средств,
- уплаты процентов, предусмотренных ст. 395 Гражданского кодекса Российской Федерации;
- возмещения сверх суммы процентов причиненных гражданину убытков.

Прокуратура Чурапчинского района.

— КОР-СЭРГЭЭ —

НБК SAHA

«Саха» НКХ ханаалын
БЭС ҮЙҮН 15-21 КҮНҮНЭБИ БЫРАГЫРААМАТА

НБК SAHA

Бэс ыйын 15 күнэ Бэтигиниэ 06:00 - Бастыҥ килп 12+ 08:15 - Бүдү дэриэ! 12+ 07:00 - Эрдэһиттэр 6+ 08:00 - Дьабыттар аларурун 12+ 09:30 - Ыһаагы көрсө 6+ 10:15 - Фиксики 6+ 10:30 - Мультифильми 6+ 10:45 - Ыһаагы көрсө 6+ 11:00 - Брифинг 12+ 11:15 - Талбан 12+ 12:00 - Новости 12+ 12:15 - Кыайыс 75 12+ 12:30 - Төһөннөх дөрбөн 12+ 13:15 - Дьобур 6+ 13:30 - Саха Сирэ-Якутия 12+ 13:45 - Актуальное интервью 12+ 14:00 - Кал, олох, сайаргаһык 12+ 15:00 - Новости 12+ 15:15 - Полярная звезда 6+ 16:00 - Төрөөбүт дойдубун талтыбын 6+ 16:15 - Ким да умнуллубат, туох да умнуллубат 12+ 16:45 - Аал-луук мас Ысыах Олоһо в Намцах Олоһоһу 12+ 17:45 - Сайын кэлбитинэн! 6+ 18:00 - Новости 12+ 18:15 - Дойдун дьаһо 12+ 18:30 - Айаһыт 12+ 18:45 - Актуальное интервью 12+ 19:00 - Талбан 12+ 19:45 - Сайын кэлбитинэн! 12+ 20:30 - «Саха Сирэ» информационная программа 12+ 20:45 - Туймаада ыһаагын эрдэһиттэр 6+ 21:45 - ТВ фондатыттан: Дьыл оһуһуура 12+	Бэс ыйын 16 күнэ Оһурууһуу 06:00 - Бастыҥ килп 12+ 08:15 - Бүдү дэриэ! 12+ 07:00 - Эрдэһиттэр 6+ 08:00 - Дьабыттар аларурун 12+ 09:30 - Ыһаагы көрсө 6+ 10:15 - Фиксики 6+ 10:30 - Мультифильми 6+ 10:45 - Ыһаагы көрсө 6+ 11:00 - Брифинг 12+ 11:15 - Талбан 12+ 12:00 - Новости 12+ 12:15 - Туймаада ыһаагын эрдэһиттэр 6+ 13:15 - Дьобур 6+ 13:30 - Саха Сирэ-Якутия 12+ 13:45 - Актуальное интервью 12+ 14:00 - Чэһиэ-чэбдик буолурун 12+ 15:00 - Новости 12+ 15:15 - Полярная звезда 6+ 16:00 - Төрөөбүт дойдубун талтыбын 6+ 16:15 - Ким да умнуллубат, туох да умнуллубат 12+ 16:45 - Аал-луук мас Ысыах Олоһо в Намцах Олоһоһу 12+ 17:45 - Сайын кэлбитинэн! 6+ 18:00 - Новости 12+ 18:15 - Дойдун дьаһо 12+ 18:30 - Айаһыт 12+ 18:45 - Актуальное интервью 12+ 19:00 - Талбан 12+ 19:45 - Сайын кэлбитинэн! 12+ 20:30 - «Саха Сирэ» информационная программа 12+ 20:45 - Туймаада ыһаагын эрдэһиттэр 6+ 21:45 - ТВ фондатыттан: Дьыл оһуһуура 12+	Эрдэһиттэр 6+ 21:45 - ТВ фондатыттан: Дьыл оһуһуура 12+ Бэс ыйын 17 күнэ Сэрэдэ 06:00 - Бастыҥ килп 12+ 08:15 - Бүдү дэриэ! 12+ 07:00 - Эрдэһиттэр 6+ 08:00 - Дьабыттар аларурун 12+ 09:30 - Ыһаагы көрсө 6+ 10:15 - Фиксики 6+ 10:30 - Мультифильми 6+ 10:45 - Ыһаагы көрсө 6+ 11:00 - Брифинг 12+ 11:15 - Талбан 12+ 12:00 - Новости 12+ 12:15 - Туймаада ыһаагын эрдэһиттэр 6+ 13:15 - Дьобур 6+ 13:30 - Саха Сирэ-Якутия 12+ 13:45 - Актуальное интервью 12+ 14:00 - Кал, олох, сайаргаһык 12+ 15:00 - Новости 12+ 15:15 - Полярная звезда 6+ 16:00 - Төрөөбүт дойдубун талтыбын 6+ 16:15 - Ким да умнуллубат, туох да умнуллубат 12+ 16:45 - Аал-луук мас Ысыах Олоһо в Намцах Олоһоһу 12+ 17:45 - Сайын кэлбитинэн! 6+ 18:00 - Новости 12+ 18:15 - Дойдун дьаһо 12+ 18:30 - Айаһыт 12+ 18:45 - Актуальное интервью 12+ 19:00 - Талбан 12+ 19:45 - Сайын кэлбитинэн! 12+ 20:30 - «Саха Сирэ» информационная программа 12+ 20:45 - Туймаада ыһаагын эрдэһиттэр 6+ 21:45 - ТВ фондатыттан: Дьыл оһуһуура 12+	20:45 - Туймаада ыһаагын эрдэһиттэр 6+ 21:45 - ТВ фондатыттан: Дьыл оһуһуура 12+ Бэс ыйын 18 күнэ Чапкыар 06:00 - Бастыҥ килп 12+ 08:15 - Бүдү дэриэ! 12+ 07:00 - Эрдэһиттэр 6+ 08:00 - Дьабыттар аларурун 12+ 09:30 - Ыһаагы көрсө 6+ 10:15 - Фиксики 6+ 10:30 - Мультифильми 6+ 10:45 - Ыһаагы көрсө 6+ 11:00 - Брифинг 12+ 11:15 - Талбан 12+ 12:00 - Новости 12+ 12:15 - Туймаада ыһаагын эрдэһиттэр 6+ 13:15 - Дьобур 6+ 13:30 - Саха Сирэ-Якутия 12+ 13:45 - Актуальное интервью 12+ 14:00 - Чэһиэ-чэбдик буолурун 12+ 15:00 - Новости 12+ 15:15 - Полярная звезда 6+ 16:00 - Төрөөбүт дойдубун талтыбын 6+ 16:15 - Ким да умнуллубат, туох да умнуллубат 12+ 16:45 - Аал-луук мас Ысыах Олоһо в Намцах Олоһоһу 12+ 17:45 - Сайын кэлбитинэн! 6+ 18:00 - Новости 12+ 18:15 - Дойдун дьаһо 12+ 18:30 - Айаһыт 12+ 18:45 - Актуальное интервью 12+ 19:00 - Талбан 12+ 19:45 - Сайын кэлбитинэн! 12+ 20:30 - «Саха Сирэ» информационная программа 12+ 20:45 - Туймаада ыһаагын эрдэһиттэр 6+ 21:45 - ТВ фондатыттан: Дьыл оһуһуура 12+	программа 12+ 20:45 - Туймаада ыһаагын эрдэһиттэр 6+ 21:45 - ТВ фондатыттан: Дьыл оһуһуура 12+ Бэс ыйын 19 күнэ Бэтигиниэ 06:00 - Бастыҥ килп 12+ 08:15 - Бүдү дэриэ! 12+ 07:00 - Эрдэһиттэр 6+ 08:00 - Дьабыттар аларурун 12+ 09:30 - Ыһаагы көрсө 6+ 10:15 - Фиксики 6+ 10:30 - Мультифильми 6+ 10:45 - Ыһаагы көрсө 6+ 11:00 - Брифинг 12+ 11:15 - Талбан 12+ 12:00 - Новости 12+ 12:15 - Кун айы үлүүтэ оһуһуу 12+ 13:15 - Дьобур 6+ 13:30 - Саха Сирэ-Якутия 12+ 13:45 - Актуальное интервью 12+ 14:00 - Кал, олох, сайаргаһык 12+ 15:00 - Новости 12+ 15:15 - Полярная звезда 6+ 16:00 - Төрөөбүт дойдубун талтыбын 6+ 16:15 - Ким да умнуллубат, туох да умнуллубат 12+ 16:45 - Аал-луук мас Ысыах Олоһо в Намцах Олоһоһу 12+ 17:45 - Сайын кэлбитинэн! 6+ 18:00 - Новости 12+ 18:15 - Дойдун дьаһо 12+ 18:30 - Айаһыт 12+ 18:45 - Актуальное интервью 12+ 19:00 - Талбан 12+	19:45 - Алтан аарык тойуга 12+ 20:30 - «Саха Сирэ» информационная программа 12+ 20:45 - Туймаада ыһаагын эрдэһиттэр 6+ 21:45 - ТВ фондатыттан: Дьыл оһуһуура 12+ Бэс ыйын 20 күнэ Субуота 06:00 - Бастыҥ килп 12+ 08:15 - Бүдү дэриэ! 12+ 07:00 - Геван 12+ 07:30 - Кал, олох, сайаргаһык 12+ 08:30 - Парламентарий үстүгү 12+ 08:45 - Хранители времени 12+ 09:15 - Истинный путь 6+ 10:00 - Туймаада ыһаагын эрдэһиттэр 6+ 11:00 - «Туймаада» талтыбын 6+ 12:00 - Новости 12+ 12:15 - Кун айы үлүүтэ оһуһуу 12+ 13:15 - Дьобур 6+ 13:30 - Новости 12+ 13:45 - Актуальное интервью 12+ 14:00 - Туймаада ыһаагын эрдэһиттэр 6+ 15:00 - Новости 12+ 15:15 - Полярная звезда 6+ 16:00 - Төрөөбүт дойдубун талтыбын 6+ 16:15 - Ким да умнуллубат, туох да умнуллубат 12+ 16:45 - Аал-луук мас Ысыах Олоһо в Намцах Олоһоһу 12+ 17:45 - Сайын кэлбитинэн! 6+ 18:00 - Новости 12+ 18:15 - Дойдун дьаһо 12+ 18:30 - Айаһыт 12+ 18:45 - Актуальное интервью 12+ 19:00 - Талбан 12+	20:15 - Сайын кэлбитинэн! 6+ 20:30 - «Саха Сирэ» информационная программа 12+ 20:45 - Туймаада ыһаагын эрдэһиттэр 6+ 21:45 - ТВ фондатыттан: Дьыл оһуһуура 12+ Бэс ыйын 21 күнэ Бастыһыһыа 06:00 - Бастыҥ килп 12+ 08:15 - Кал, олох, сайаргаһык 12+ 07:15 - Туймаада ыһаагын эрдэһиттэр 6+ 08:15 - Саха итэҕэһэ 12+ 09:15 - Истинный путь 6+ 10:00 - Улуу тунах Ыһаагынэн! 6+ 12:30 - Улуу тунах Ыһаагынэн! 6+ 13:00 - Улуу тунах Ыһаагынэн! 6+ 13:45 - Уруйдан, Олоһо Ыһаагынэн! 6+ 15:00 - Новости 12+ 15:15 - Уруйдан, Олоһо Ыһаагынэн! 6+ 16:00 - Новости 12+ 16:15 - Истинный путь 6+ 19:00 - Айыһы 6+
---	--	--	--	---	--	---

Саабыт докумуонун оноттороргут булгуччулаах

Билинни туругуна улууспутугар уолсайа 2910 саалаах киһи баара баһиэтэнэр, кинилэр ааттарыгар уолсайа 6115 устуука уотунан эстэр саа баһиэтэммит.

Арасыйа Федерациятын Бырабыыталыстыбатын 03.04.2020с. 440 №-дээх уураабыр олобуран, 2020 сыл кулун тутар 15 күнүн кэнниттэн сааларын докумуоннарын (разрешение на хранение и ношение охотничьего оружия серии РОХа) болдьоо бүтэр дьон докумуоннара уһаан биэрэр, ол эрэри КОВИД-19 сыстыганнаах дьаһа бүтүт да, туох баар бары ирдэниллэр докумуоннары

экирэтиһэн, Чурапчы улуунун Крупская уул. 3/а №-дээх дьытыгар кэлэн, саабыт докумуонун оноттороргут булгуччулаах.

2020 сыл кулун тутар 15 күнүн иннинэ сааларын докумуоннарын болдьоо бүтүт дьон уһаа ыйыллыбыт аадырыска, туох баар бары санитарнай-эпидемиологической ирдэбиллэри тутуһан, кэлэн билсэргит булгуччулаах. Илдьэ кэлэр докумуоннарыт: пааслар, булт билиэтэ, саа кенүлэ уонна бэйэбит бас билэр саабыт. Ол курдук, Чурапчы улуунугар уолсайа 88 киһи сааларын докумуоннарын

болдьоо бүтэн баран сылдыра баһиэтэнэр: Чурапчы нэһилиэгэр – 28, Дирингэ – 6, Мугудайга – 4, Мырылаба – 6, Хатылыга – 4, Болтонобо – 5, Бахсыга – 2, Арыылаахха – 2, Одьулуунна – 4, Мындабаайыга – 7, Чакырга – 4, Хайахсыкка – 4, Хадаарга – 4, Сыланка – 1, Төлөйгө – 1, Кытаанахха – 2, Чыаппараба – 4.

Чурапчы улуунун лицензиялыыр – көнүллүүр үлэ отделениета.

Күндү тапталлаах уолбут, бырааппыт, убайбыт, кэргэним, абабыт

СТЕПАНОВ Дмитрий Васильевич

бу дьыл бэс ыйын 9 күнүгэр хомолтолоохтук олохтон туораабытын курутууан туран иһитиннэрбит.

Ийэтэ, абата, бииргэ төрөөбүттэрин дьиз кэргэннэрэ, кэргэнэ, оҕолоро.

Кутурбаннын тиэрдэллэр:

- Уоллара, ыал абата Степанов Дмитрий Васильевич олохтон туораабытынан төрөппүттэригэр - Айтилина Дмитриевна, Василий Георгиевич Степановтарга, бииргэ төрөөбүттэригэр, кэргэнигэр, кэллиэгэлэригэр Мария Дмитриевна уонна чугас аймахтарыгар Чурапчытаабы ойуур хаһаайыстыбата.

- Степанов Дмитрий Васильевич олохтон туораабытынан быраатыгар, кэллиэгэлэригэр Василий Васильевич Степановка, кини дьиз кэргэнигэр, төрөппүттэригэр, аймахтарыгар С.А. Носгородов аатынан Чурапчы орто оскулатын кэлэктибэ.

- Күндүтүк саныыр бырааттара, убайдара Степанов Дмитрий Васильевич олохтон туораабытынан төрөппүттэригэр, бииргэ төрөөбүттэригэр, кэргэнигэр, оҕолоругар Александра Георгиевна Неустроева уонна кини оҕолоро.

- Оҕо саастарын доҕоро, бииргэ үөрэммит табаарыстара Степанов Дмитрий Васильевич олохтон туораабытынан кэргэнигэр Марияба, оҕолоругар, ийэтигэр, абатыгар, бары чугас дьонугар Чурапчыга бииргэ үөрэммит доҕотторо.

- Күндү күтүөттэрэ Степанов Дмитрий Васильевич олохтон туораабытынан кэргэнигэр Мария Дмитриевнаба, оҕолоругар, төрөппүттэригэр - Айтилина Дмитриевнаба, Василий Георгиевичка, бииргэ төрөөбүттэригэр, аймахтарыгар Мария Дмитриевна абата Дмитрий Афанасьевич Федотов уонна кини оҕолоро Федотовтар, Поповтар, Максимовтар.

- Тапталлаах бырааттара, убайдара Степанов Дмитрий Васильевич олохтон туораабытынан бырааттарыгар Василий Георгиевичка, кийииттэригэр Айтилина Дмитриевнаба, бырааттарыгар Василий Васильевичка, балтыларыгар, эдьийдэригэр Ирина Васильевнаба, кинилэр дьиз кэргэннэригэр, кийииттэригэр Мария Дмитриевнаба, оҕолоругар убайдара Михаил Георгиевич, санастара Людмила Михайловна, кинилэр оҕолоро, кийииттэрэ, күтүөтэ.

- Тапталлаах оҕолоро, убайдара, абалара Дима күн сириттэн күрэммитинэн күндү бииргэ үөрэммит доҕордоругар Степанов Василий Георгиевичка уонна кини дьиз кэргэнигэр оскуоланы бииргэ үөрэнэн бүтэрбит үлээннээхтэрэ уонна кинилэр дьиз кэргэннэрэ.

- Тапталлаах уоллара Дмитрий олохтон туораабытынан Айтилина Дмитриевнаба, Василий Георгиевичка Чурапчыттан В.П. Карсанева, Д.И. А.В. Макаровтар, Д.С., В.В. Поповтар дьиз кэргэннэрэ.

Тапталлаах оҕобут, быраатым, убайбыт, Чурапчы нэһилиэгин олохтооҕо

СИВЦЕВ Барылан Вячеславович

бу дьыл бэс ыйын 8 күнүгэр соһумардык күн сириттэн барбытын аймахтарыгар, билэр дьонугар иһитиннэрбит.

Абата, ийэтэ, эдьийиэ, күтүөтэ, балтылара.

Кутурбаннын тиэрдэллэр:

- Күндүтүк саныыр, көрсүө-сэмэй, куруук үөрэн-көтө сылдыар, үөрэппит оҕолоро, бииргэ үөрэммит доҕордору Сивцев Барылан Вячеславович күн сириттэн барбытынан төрөппүттэригэр, бииргэ төрөөбүттэригэр, чугас аймахтарыгар С.А. Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолатыгар бииргэ үөрэммит оҕолоро, учууталлара, кылааһын салайааччылары И.В. Корякина, М.П. Пинигина.

- Тапталлаах оҕолоро Сивцев Барылан Вячеславович олохтон туораабытынан төрөппүттэригэр - Вячеслав Вячеславовичка, Туйаара Константиновнаба, эдьийигэр Сандаараба, балтыларыгар Намыынаба, Кэскилэнэба "Куобалы" ТОС Эрилик

түөлбэ олохтоохторо.

- Күндү бырааттара, сизиннэрэ Сивцев Барылан Вячеславович олохтон туораабытынан ийэтигэр, абатыгар, бииргэ төрөөбүттэригэр, аймахтарыгар Адамовтар, Назаровтар, Тарасовтар, Пестряковтар, Гаврильевтар.

- Тапталлаах оҕолоро, сизн бырааттара Сивцев Барылан Вячеславович олохтон туораабытынан бырааттарыгар, убайдарыгар Вячеслав Вячеславовичка, кийииттэригэр Туйаара Константиновнаба Васильевтар, Хоютановтар, Сивцевтар уонна бары күтүөттэр, кийииттэр, сизтэр.

- Тапталлаах оҕолоро Сивцев Барылан Вячеславович олохтон туораабытынан бырааттарыгар, убайдарыгар Вячеслав Вячеславовичка, кийииттэригэр Туйаара Константиновнаба Неустроевтар, Аммосовтар, Неустроевтар, Осиповтар.

- Тапталлаах племяннига Сивцев Барылан Вячеславович олохтон туораабытынан ийэтигэр, эдьийигэр Туйаараба, кини дьиз кэргэнигэр Ньурбаттан балтыга Марина Алексеева дьиз кэргэнэ.

ХАҢЫАККА СУРУТУУ

2020 сыл иккис аһаарыгар «Сага олох» хаһыакка суруйтарыы 4 көрүнэ

Сурутуу көрүнгүр:

- ✓ Почта нөҥүө аадырыска диэри тиэрдии - 931,68 солк.
- ✓ Почтаттан кэлэн ылыы - 873 солк
- ✓ Сэри бэтэрээннэригэр, инбэлииттэргэ - 814,02 солк.
- ✓ «Сага олох» эрдээксийэттэн кэлэн ылыы - 420 солк.
- ✓ Электроннай сурутуу - 240 солк.

Чурапчыны хаһыатын
СУРУТ! ААХ! СЭРГЭЭ! ТУҢАН!

Алабар нэһилиэгин олохтооҕо

КАТАКИНОВ Михаил Алексеевич

ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан бырааттарыгар Исаак, Николай Алексей, Спиридон, балтыгар Марфа Оконешниковтарга, кинилэр дьиз кэргэннэригэр динн курубаммытын тиэрдэбит.

Чыаппараттан Оконешниковтар, Чурапчыттан Семеновтар, Дьокуускайтан Решетниковтар.

Чакыр нэһилиэгин олохтооҕо

МИРОНОВ Егор Егорович

ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан кутурбаннын тиэрдэллэр:

- Тапталлаах убайа Мионов Егор Егорович олохтон туораабытынан Хадаар нэһилиэгин тыа хаһаайыстыбатын исписэлиинигэр Дьячковская Мотрена Егоровнаба Чурапчы улуунун тыа хаһаайыстыбатын салаатата.

- Амарак аба, тапталлаах эһэ Мионов Егор Егорович күн сириттэн барбытынан Хадаар нэһилиэгин тыа хаһаайыстыбатын исписэлиинигэр Дьячковская Мотрена Егоровнаба, кини кэргэнигэр, оҕолоругар, чугас дьонугар Хадаар нэһилиэгин дьаһалтата, дьокуутааттарын Сэбиэтэ, олохтоохторо.

- Кэргэнэ, убайдара Мионов Егор Егорович олохтон туораабытынан үлэһиттэригэр - Ирина Васильевнаба уонна Екатерина Романовнаба Эрилик Эристиин аатынан Чакыр орто оскуолатын кэлэктибэ.

Ген. директор - Н.М. СТРУЧКОВА,
Кылаабынай араадыттар - Л.В. ГОРОХОВА,
Кылаабынай араадыттар солбуйааччы -
Е.Г. МАКАРИНСКАЯ,
Корреспондентер - М.В. ПЕТРОВА,
С.А. ЖЕНДРИНСКИЙ
Тапталлаах - Л.К. ПОПОВА,
Бачаттанчы - Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.

Тэриэс таһаараччылар: ОВ Бырабыыталыстыбата,
СахаӨрөспүүбүлүкэтин "СахаӨлөх" Оударыстыбанасай
автономнай тармактан "Сага олох" хаһыат
эрдэсэниэтэ,
677000, Дьокуускай к., Ордонивидэ уул. 31, 124 каб.
тел.факс: (411-2) 34-39-17 e-mail: sagaholoh@mail.ru,
Российской Федерации Россиядаар ОВ салааттарыгар
2020 с. бэс ыйын 3 күнүгэр регистрацияламмыт нүмэрэ -
ПН №ТУ14-00569.

Эрдэсэниэт аадырыһа:
678670, Чурапчы сэл.,
Карл Маркс уул. 28 "а",
Тел.пүүнүөрбиг: эрдэсэниэт
- 41-352, тапталлар - 41-285, 41-
358 E-mail: sagaholoh@mail.ru,
сайт: sagaholoh.ru, Instagram: @
sagaholoh

Бачаттанчы №42 (11697)
Көрүлбэ: 2 бач. лүкк
Аһааһа 1450. Хаһыат сыаната: 15

Аһааһа эрдэсэниэт аһааһа редакция
издательствыгар аһааһа сэл. пүүбүгэр
буһааһа, сурууа ыйыллар чакытыр
нурданыттаргыгар аһааһа аһааһа аһааһа аһааһа